

دکتر پزشکیان، وزیر بهداشت، نتیجه مشاهدات و بررسی‌های تخصصی خود را همراه با نتایج گزارش سه گروه تخصصی مستقل شامل متخصصان جراحی مغز و اعصاب، گوش و حلق و بینی و نیز چهار تن از کارشناسان رسمی پزشکی قانونی، به اطلاع اعضا رسانید. بر اساس گزارش وی مرگ خانم کاظمی بر اثر ضربه به جمجمه و خونریزی حاصل از آن به وقوع پیوسته و این ضربه موجب ایجاد شکستگی خطی در جمجمه شده است. (گزارش کامل را در پایان این شماره بولتن بخوانید)

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

بلر استعفا نمی دهد

بی بی سی - یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

تونی بلر، نخست وزیر، گفته است که در نظر ندارد از مقام خود استعفا دهد. خودکشی دکتر دیوید کلی، کارشناس تسلیحاتی دولت بریتانیا که نام وی در ارتباط با گزارش نخست وزیر به مجلس در مورد توانایی تسلیحاتی عراق و توجیه ضرورت حمله به آن کشور مطرح شده بود، باعث افزایش فشار سیاسی بر آقای بلر شده است. تونی بلر در مصاحبه با شبکه تلویزیونی اسکای نیوز گفته است که ضرورتی وجود ندارد برنامه سفر خود به کشورهای شرق آسیا را ناتمام بگذارد یا مجلس را از تعطیلات تابستانی فرا خواند. برخی از منابع سیاسی بریتانیا توصیه کرده اند که مجلس برای بررسی نحوه عملکرد دولت در استفاده از مواد اطلاعاتی در جریان بحران عراق تشکیل جلسه دهد و موضوع ضرورت استعفا آقای بلر نیز در برخی از محافل و رسانه ها مطرح شده است. نخست وزیر بریتانیا گفته است که مرگ دکتر کلی بیش از هر چیز یک ضایعه انسانی بوده و لازم است زمانی برای تفکر در اختیار همگان قرار گیرد. در این مصاحبه، در مورد شهروندان بریتانیایی که در بازداشتگاه گوانتانامو به سر می برند نیز از آقای بلر سوال شد.

وی ابراز اطمینان کرد که به پرونده این افراد، چه در یک دادگاه نظامی آمریکایی تحت محاکمه قرار گیرند و چه برای محاکمه در بریتانیا به این کشور بازگردانده شوند، به شکلی منصفانه رسیدگی خواهد شد.

تایید بی بی سی

همزمان، بی بی سی اعلام کرده که دیوید کلی منبع اصلی یک برنامه بی بی سی در مورد گزارش ارایه شده توسط دولت در زمینه توانایی تسلیحاتی عراق بوده است. بی بی سی در این برنامه گفته بود که دولت در یک گزارش خود در مورد توانایی عراق در تولید جنگ افزارهای کشتار جمعی در ارایه اطلاعات مبالغه کرد. برنامه بی بی سی باعث بروز اختلاف نظر شدید بین دولت بریتانیا و این سازمان شد. بی بی سی منبع کسب اطلاعات توسط تهیه کننده برنامه را تاکنون افشا نکرده بود. ریچارد سمبروک، مدیر بخش خبر بی بی سی، از درگذشت دکتر کلی ابراز تاسف کرده است. در عین حال، وی گفته است که بی بی سی معتقد است اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان تسلیحاتی را به درستی درک و در برنامه خود منعکس کرده است

مرگ دیوید کلی و بحران روز افزون در درون دولت بریتانیا

راديو آلمان - یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

مرگ بازرس تسلیحاتی اسبق سازمان ملل متحد دیوید کلی، دولت بریتانیا را به لرزه درآورد. دیروز شنبه نمایندگان مجلس بریتانیا خواستار کناره گیری نخست وزیر تونی بلر از سمت خود شدند. رهبر نیروهای اپوزیسیون Ian Duncan Smith از بلر خواست سفر آسیائی خود را قطع کند. شوک وارده درمیان خبرنگاران نیز بسیار عمیق است. مفسر صدای آلمان خانم افا کوتینگ در اینباره در تفسیر خود مینویسد:

نخست وزیر تونی بلر به نظر کاملاً دگرگون میآید زمانیکه او جمعه شب گذشته در ژاپن با رخساری رنگ پریده از هواپیما پیاده شد. تونی بلر عمیقاً گرفته به نظر میرسید. در واشنگتن بلر با چهره ای درخشان و احوالی خوش وارد هواپیما شده بود، چرا که در آمریکا با او تقریباً همانند یک قهرمان رفتار کرده بودند. اما بلر طی پرواز خود از واشنگتن به توکیو خبر مرگ دیوید کلی را دریافت کرد. خودکشی دیوید کلی دولت بلر را از پایه به لرزه درآورد. بلر واقف است که، مرگ مشاور دولت کلی، چه بار سنگینی خواهد بود. پیش از این هم بلر در مخمصه قرار داشت. مشاجره بر سر احتمال دست بردن و تغییر عمده عراق و دلایل جنگ علیه این کشور محبوبیت او در میان مردم را به پائینترین نقطه ممکن رسانید. اعتماد مردم به بلر از میان رفته است. پرسشها در رابطه با جنگ عراق بصورت دائم و

مجدد مطرح گردیده اند و آنها تنها شدیدتر خواهند شد. بلر دیگر به زحمت میتواند از انجام بررسی و تحقیق مستقل اوضاع، که راه بسوی تردیدها درباره علت جنگ عراق میبرد، مانع گردد. علاوه بر این روشن است که، مرگ کلی نتایج سیاسی خود را خواهد داشت یعنی کناره گیری از سمتها. وزیر دفاع بریتانیا جف هوون ممکن است یکی از این قربانیان باشد. و به احتمال زیاد همچنین مشاور بلر Alatiar Campbell. چرا که هر دوی این سیاستمداران مظنون به این میباشند که، موجبات آنرا فراهم آورده اند که دیوید کلی به عنوان سپر بلائی دیگران مورد سو استفاده قرار گیرد. در این میان بلر خود درباره کناره گیری کند و کاو میکند. به هر حال بسیاری از ناظران چنین گمانه زنیهای را پیش از موقع میدانند. اما به نظر میرسد که در مقر خاندان سلطنتی بریتانیا در لندن این آگاهی وجود دارد که، دوره تونی بلر بسر رسیده است. درباره پایان دوره نخست وزیری او آشکارا سخن گفته میشود. اتهامات وارده بر بلر در رابطه با جنگ عراق و خودکشی کارشناس علمی دیوید کلی را، بلر دیگر نمیتواند از دامان خود بزدايد. در دراز مدت آثاری از آن باقی خواهند ماند. اما این تنها دولت بریتانیا نیست که، اساساً تحت تاثیر قرار گرفته است. شوک وارده در بین سیاستمداران تمامی احزاب و همچنین خبرنگاران بسیار عمیق است. زیرا این رسانه های گروهی بودند که کلی را بویژه تحت تعقیب خود قرار دادند. او خود را در برابر این اتهام دید که، اطلاعات سرویس مخفی کشور را فاش ساخته است. فرستنده خبری BBC میتواندست دیوید کلی را از اتهامات وارده حفظ کند. اما این فرستنده سکوت کرد. و مرتباً این پرسش تکرار میگردد که آیا خبرنگاران BBC با دقت کامل کار خود را انجام داده اند یا نه. خودکشی دیوید کلی سیاست و رسانه های گروهی بریتانیا را تکان داد. امید این وجود دارد که، اینک تحولی در افکار بوجود آید. امید به اینکه دولت بریتانیا تمامی اسناد و اطلاعات خود را که به جنگ عراق منجر شدند، آشکار سازد و اینکه رسانه های خبری حریص کشور تعقیب گزارشهای فوق العاده به هر قیمت را کنار بگذارند. زیرا مرگ دیوید کلی نشان داد که، این بها میتواند بسیار کلان باشد

تونی بلر گفت، اگر در جریان بازجویی معلوم شود که دولت وی در مرگ دیوید کلی، بازرسی سابق تسلیحاتی سازمان ملل مستقیماً دست داشته مسوولیت کامل آن را می پذیرد.

یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس، تونی بلر، نخست وزیر انگلیس تاکید کرد به رغم مرگ دیوید کلی و مشکلات ایجاد شده در دولت بر سر اطلاعات درباره ی جنگ، قصد کناره گیری از پستش را ندارد. تونی بلر گفت: «به دلیل جدی بودن اتفاقات رخ داده، به دلیل اینکه کسی در اثر يك حادثه جان داده باید تحقیقات انجام شود.» وی درباره ی اینکه آیا می خواهد به عنوان نخست وزیر به کارش ادامه دهد یا خیر گفت: «قطعاً.» بلر قبل از ترك ژاپن گفت: «فراخوانی پارلمان می تواند بسیار پر تنش باشد فکر نمی کنم این کار درست باشد.»

نشریات لندن خواستار واکنش مسئولان دولت انگلیس درقبال مرگ دکتر کلی شدند

همشهری - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

تمامی روزنامه های دیروز چاپ لندن از دولت انگلیس خواستند درمورد مرگ دکتر دیوید کلی اقدامی مسئولانه و جدی انجام دهد. به گزارش ایرنا در همین راستا روزنامه دیلی میل از نخست وزیر انگلیس خواست سفر خود را به خاور دور کوتاه کند و به کشورش بازگردد. نشریه چاپ لندن از نمایندگان پارلمان انگلیس نیز خواست تا هرچه زودتر در مورد مرگ دکتر کلی نشستگی تشکیل دهند. دیلی میل دامنه خواسته های خود برای واکنش دولت کارگري نسبت به مرگ دکتر کلی را از این هم فراتر برده و از جف هون وزیر دفاع و آلستر کمپبل مشاور ویژه و مدیر امور رسانه ای تونی بلر نیز خواست استعفا دهند. کمپبل متهم به نقش محوري در بزرگنمایی در دوسیه عراق است و هون نیز کسی است که دکتر کلی را به عنوان فردي که این مطلب را به بي بي سي گفته است معرفی کرده بود. این روزنامه نوشت: کلی در يك بازی سیاسی به سیخ کشیده شد و حالا لحظه آزمایش دولت فرارسیده است. دیلی تلگراف دیگر روزنامه چاپ لندن هم درخصوص مرگ کارشناس تسلیحات بیولوژیک وزارت دفاع انگلیس یاران نزدیک بلر را مقصر قلمداد کرد و نوشت: سمت های هون و کمپبل در خطر است. این نشریه افزود: سرنوشت تونی بلر بعد از اینکه ۱۷ بار درکنگره آمریکا برای وی دست زدند، با مرگ کلی کاملاً عوض شده است. دیلی تلگراف نوشت: دولت انگلیس متهم است که در حمایت از کمپبل در مشاجره میان بي بي سي و دفتر نخست وزیری، از يك کارشناس ارشد تسلیحاتی سوءاستفاده کرده است. روزنامه گاردین هم درخصوص این واقعه نوشت: دولت انتقامجویی کرده و بي بي سي و کمیته پارلمانی امور خارجه مجلس عوام انگلیس هر دو از اعتبار ساقط شده اند.

روزنامه تایمز نیز ضمن حمایت از انجام يك بررسی قضائي مستقل تأکید کرد، در مورد مرگ كلي توضیحي ساده و یا مظنونني منفرد وجود نخواهد داشت .

پلیس انگلیس عصر دیروز مرگ دکتر كلي کارشناس ناپدید شده وزارت دفاع انگلیس را که گفته مي شد اطلاعات مربوط به دستکاري دولت این کشور در گزارش تسلیحات کشتار جمعي عراق را در اختیار رسانه ها قرار داده ، تأیید کرد.

به گفته سخنگوي پلیس انگلیس ، کالبدشکافي جسد دکتر كلي مشخص ساخته که مرگ وي ناشي از قطع رگ بوده و در کنار جسد وي يك قبضه چاقو همراه با يك بسته قرص مسکن پیدا شده است .

تأیید مرگ مشکوک دکتر كلي درحالي اعلام مي شود که نخست وزیر این کشور در چارچوب رسوایي مسئله تسلیحات کشتار جمعي عراق و دوسيه صدام بشدت به خاطر این واقعه تحت فشار مضاعف قرار گرفته است .

این واقعه با واکنش هاي گسترده در میان محافل مطبوعاتي و سیاستمداران انگلیس مواجه شده و حتي ایان دانکن اسمیت رهبر حزب محافظه کار این کشور به توني بلر توصیه کرد سفر خود به خاور دور را کوتاه کرده و به همین خاطر به لندن بازگردد.

نخست وزیر انگلیس نیز که هم اینک در توکیو بسر مي برد با ابراز تاسف از مرگ مشکوک کارشناس تسلیحاتي وزارت دفاع بریتانیا، خواستار بردباري برای روشن شدن موضوع شد.

اولین جلسه پارلمان کویت افتتاح شد

خبرگزاری فارس: یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

در بحبوحه تعهد حکومت کویت به اولویت مبارزه با تروریسم و اصلاح اقتصادي، امیر این کشور اولین جلسه نمایندگان جدید پارلمان را دیروز افتتاح کرد .

به گزارش ديلي نیوز، «شیخ جابر الاحمد الصباح» در سخنراني که در حضور نمایندگان و در مجلس ملي این کشور ایراد کرد گفت: من مطمئن هستم که هر يك از شما از هر گونه تلاشي برای حفظ کشور فروگذار نخواهید کرد.

افتتاح اولین جلسه پارلمان کویت در پی انتصاب 15 عضو جدید کابینه توسط «شیخ صباح الاحمد الصباح» نخست وزیر این کشور صورت گرفته که با ورود شش چهره جدید به حکومت و تغییراتي در وزراري کلیدی (کشور و نفت) همراه بوده است .

شیخ صباح گفت: برای غلبه بر چالشها و تداوم روند توسعه باید میان قوای مقننه و مجریه همکاری برقرار شود.

دموکراتهاي آمریکا از کاخ سفید خواستند درباره ي اطلاعات غیر قابل اطمیناني که دولت برای متقاعد کردن افکار عمومی مردم درباره ي قریب الوقوع بودن خطر رژیم صدام استفاده کرده توضیح دهد.

یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری فرانسه، بیش از دو هفته است که کاخ سفید در تلاشي بیهوده سعی دارد مناقشات بوجود آمده بر سر سخنراني سالانه بوش و ادعایش درباره ي تلاشهاي عراق در خرید اورانیوم از نیجر را آرام کند. عدم تمایل سیا به استفاده از این اطلاعات و فاقد ارزش خواندن آنها توسط وزارت امور خارجه مورد توجه رسانهها قرار گرفته است.

سناتور کارل لوین، از دموکراتهاي برجسته ي سنا مي گوید: «اظهار این که عراق در تلاش برای دستیابی به اورانیوم آفریقا بوده اشتباهي سهوي نبوده است. این موضوع میان سازمان سیا و مقامهاي شوراي امنیت ملي مورد بررسی قرار گرفته است.»

به گفته ي وي سوال کلیدی این است که آیا مقاهاي بوش تصمیم آگاهانه و پر دزدسري برای ایجاد يك سند دروغ درباره ي قریب الوقوع بودن تهدید عراق برای آمریکا گرفته اند؟

وي افزود: «اگر ما اعتبار سازمان اطلاعاتي قبل از جنگ را زیر سوال ببریم هشدارهاي دولت درباره ي تهدیدهاي آتي نیز زیر سوال مي رود.»

لوین تأکید کرد: «اگر اعتبار جامعه ي اطلاعاتي ما زیر سوال برود جلب حمایتهاي مردمی و حتي ائتلاف برای اقدامات دیگر سیا، مشکل خواهد شد.»

سفیر آمریکا در ترکیه : پ.ك.ك باید عراق را ترك کند

خبرگزاری فارس: یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

«روبرت پیرسون» سفیر آمریکا در ترکیه امروز گفت: شورشیان کرد ترکیه در شمال عراق دو راه در پیش دارند یا این منطقه را ترك کنند یا با حملات نظامي مواجه شوند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، سفیر آمریکا امروز به روزنامه حریت چاپ ترکیه گفت که آمریکا تصمیم دارد تا شمال عراق را از مبارزان جدایی طلب حزب کارگران کردستان (پ.ك.ك) پاکسازي کند.

حزب مذکور در حال حاضر به «کادک» تغییر نام داده است.

شمال عراق بعنوان سکوي پرتاب برای حملات این مبارزین بر علیه ترکیه استفاده مي شود.

واشنگتن و آنکارا حزب پ.ك.ك را يك سازمان تروريستي مي دانند. پيرسون افزود: ما نمي خواهيم كه باقي مانده هاي پ.ك.ك تهديدي بر عليه تركيه ايجاد كند. سفير آمريكا در تركيه تصريح كرد: اين مبارزين يا بايستي تسليم شوند يا با تهاجم نظامي مواجه گردند. وي با تأكيد بر اين مساله كه مبارزين كرد اهل تركيه هستند و نه عراق، گفت: آنها بايد به خانه هاي خود، به تركيه بازگردند. مقامات ترك معتقدند كه بيش از پنج هزار شورشي در كوههاي شمال عراق پناه گرفته اند كه اين منطقه توسط خويشاوندان عراقي آنها اداره مي شود. سربازان ترك از 1997 تاكنون در اين منطقه مستقر شده و در جستجوي اين شورشيان هستند. شاهدان معتقدند كه واشنگتن خواستار پايان يافتن حضور نظامي تركيه در شمال عراق است.

مذاكرات آمريكا و تركيه درباره چريك هاي كرد در عراق همشهري - يکشنبه 29 تير 1382 - 20 ژوئيه 2003

مقامات تركيه ديروز از مذاكرات آنكارا - واشنگتن درباره راههاي برخورد مشترك با چريك هاي كرد تركيه مستقر در شمال عراق خبر دادند. به گزارش خبرگزاري فرانسه ستاد كل ارتش تركيه با انتشار بيانيه اي اعلام كرد مقامات اين كشور روز جمعه با ژنرال جيمز جونز فرمانده عالي نيروهاي سازمان ناتو در منطقه اروپا و نيز ژنرال جان ابي زيد رئيس جديد فرماندهي مركزي امريكا ديدار و درباره اقدام مشترك براي مقابله با فعاليت هاي جديدي طلبان حزب كارگران كردستان در شمال عراق تبادل نظر كردند. خبرگزاري آنا تولي گزارش داد، مذاكرات ابي زيد با مقامات نظامي تركيه پشت درهاي بسته انجام شد و دو طرف از هرگونه اظهارنظر در مورد گفتگوهاي خود خودداري كردند. در همين حال ستاد فرماندهي ارتش تركيه، ديروز اعلام كرد، در ديدار جان ابي زيد فرمانده جديد نيروهاي آمريكايي در عراق با «حلمي اوزكوك» رئيس ستاد ارتش تركيه چگونگي مشاركت تركيه در «نيروي تأمين ثبات در عراق» مورد بررسي قرار گرفت. روابط عمومي ستاد فرماندهي ارتش تركيه صبح ديروز طي اطلاعيه اي با اعلام اين مطلب افزود: در اين ديدار كه جمعه شب صورت گرفت، همچنين راههاي همكاري مشترك تركيه و آمريكا عليه نيروهاي پ.ك.ك مورد بحث قرار گرفت.

مواضع دولتها، نيروها، شخصيتها و نهادهاي سياسي جهان پيرامون تحولات ايران

وزير پيشين امور خارجه آمريكا: حكومت ايران بايد سياست خود را تغيير دهد شهرام ميريان (كلن) - راديو فردا - يکشنبه 29 تير 1382 - 20 ژوئيه 2003

هنري كيسينجر، وزير پيشين امور خارجه آمريكا، در مصاحبه با يك هفته نامه آلماني گفت كه در ايران يك حكومت بينادگرا بر سر كار است كه به وسيله آيت الله ها رهبري مي شود، كساني كه از تروريسم حمايت مي كنند، به توليد سلاحهاي كشتار همگاني مي پردازند و آمريكا را به عنوان دشمن اصلي خود مي دانند. وي افزود كه حكومت ايران بايد سياست خود را درباره برنامه اتمي و تروريسم تغيير دهد. از سوي ديگر در ميان كشورهاي اسلامي خاورميانه، حكومت ايران داراي بيشتريين مخالفان است. اكثر مردم بر اين باورند كه آيت الله ها در ايران داراي همان جايگاهي هستند كه حكومتهاي اروپايي شرقي در دهه 80 از آن برخوردار بودند. وي در مورد عراق گفت كه پس از برقراري مردمسالاري در عراق، بايد يك حكومت در آن كشور شكل گيرد، و براي تشكيل چنين حكومتي به گروههاي كه زير سرپرستي پال برمر انجام وظيفه مي كند اعتماد كامل دارد. هنري كيسينجر سپس گفت كه كره شمالي براي آمريكا تهديد مستقيمي به حساب نمي آيد، بلكه براي ژاپن، كره جنوبي و چين خطرناك است. وي در پايان اظهار اميدواري كرد كه تركيبي از فشار و ديپلماسي به برنامه اتمي كره شمالي پايان دهد.

اتحاديه جهاني مخابرات به ارسال پارازيت براي ماهوارهها در ايران اعتراض كرد يكشنبه 29 تير 1382 - 20 ژوئيه 2003

خبرگزاري فارس: اتحاديه جهاني مخابرات نسبت به ارسال پارازيت براي ماهوارهها به ايران، اعتراض كرد. به گزارش خبرنگار پارلماني فارس، محمدرضا علي حسيني در جمع خبرنگاران پيرامون اين موضوع گفت: اتحاديه جهاني مخابرات اعلام کرده از يك منطقه كويري در ايران پارازيتهايي ارسال شده است كه از نظر ما قانوني نيست. وي سپس پيرامون امضاي قرارداد وزارت پست و تلگراف با كوبا در مورد ارسال پارازيت افزود: بعيد مي دانم قرارداد توسط وزارت پست و تلگراف و تلفن منعقد شده باشد. چرا كه ارسال پارازيت روي ماهواره خلاف قانون مي باشد و مخابرات اقدام به چنين كاري نمي كند.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس انجام اقدام غیر رسمی توسط یک مرجع رسمی را ممکن دانست و گفت: اگر وزارت پست و تلگراف چنین اقدامی بعمل آورده باشد، از سوی اتحادیه بین‌المللی مخابرات مورد اعتراض قرار می‌گیرد و امکان جریمه یا دستور قطع پارازیت برای آن صادر می‌شود.

برخی از رویدادهای مهم ایران

وزیر اقتصاد اسپانیا با رئیس جمهوری دیدار کرد

خبرگزاری کار ایران- شنبه 28 تیر 1382- 19 ژوئیه 2003

"رودریگو فیگاردو" معاون نخست وزیر و وزیر اقتصاد اسپانیا امروز با سید محمد خاتمی رئیس جمهوری دیدار و گفت و گو کرد.

به گزارش خبرگزاری کار ایران، ایلنا، رئیس جمهوری در این دیدار با ارایه تحلیلی از اوضاع کنونی جهان، بر استقرار دموکراسی در عرصه ملی و بین‌المللی به عنوان نیاز بشر امروز تأکید کرد و فراهم شدن بستر لازم برای این تحول اساسی و حفظ حرمت انسان را نیازمند گسترش بین‌المللی دانست. خاتمی با بیان اینکه دموکراسی یک فرایند است، اظهار داشت: در سطح ملی دموکراسی گفتمان غالب جهان امروز است و حکومت‌های دیکتاتوری نمی‌توانند در برابر این خواست بشر بایستند. رئیس جمهور افزود: تحقیر، سرکوب، راندن مردم از سرزمین‌ها، تبعیض و یک‌جانبه‌گرایی، مخالفت با ایجاد دموکراسی در سطح بین‌المللی است.

خاتمی با اشاره به ارتباط مثبت مقامات ایران و اسپانیا در سال‌های اخیر، لزوم پیگیری سریع اسناد مهم امضاء شده میان تهران - مادرید به منظور تحکیم بیش از پیش مناسبات را خاطر نشان ساخت. رئیس جمهور سیاست‌های ایران درباره حوادث قبل و بعد از حمله به عراق را یادآور شد و گفت: مصلحت منطقه، صلح جهانی و حفظ حرمت مردم عراق، ایجاب می‌کند که حکومت به مردم عراق واگذار و خاک عراق توسط نیروهای اشغالگر ترک شود.

خاتمی سرنوشت کشورهای منطقه را به هم پیوسته دانست و گفت: همه ما خواستار منطقه باثبات، آرام و پیشرفته هستیم.

رئیس جمهور به فشارهای ناعادلانه‌ای که به تهران در خصوص مسایل هسته‌ای وارد می‌شود، اشاره و تصریح کرد: ما در پی دستیابی به سلاح‌های کشتار جمعی نیستیم ولی این حق مسلم ماست که از فناوری صلح آمیز هسته‌ای برخوردار باشیم.

خاتمی گفت: تهران همگام با جامعه جهانی از گسترش سلاح‌های کشتار جمعی نگران است و

مذاکرات خوبی با آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در جهت رفع سوء تفاهم‌ها داشته است.

"رودریگو فیگاردو" نیز در این دیدار با ابلاغ سلام گرم "ازنار" نخست وزیر اسپانیا به خاتمی، علاقه‌مندی دولت کشورش به گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با تهران را اعلام کرد.

وی حمایت اسپانیا از عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمان تجارت جهانی را خاطر نشان ساخت و گفت: مادرید در هنگام ریاست بر اتحادیه اروپا و در حال حاضر تمام تلاش خود برای گسترش همکاری اتحادیه اروپایی با ایران را بکار بسته است و این مناسبات را تأمین‌کننده منافع متقابل می‌داند. فیگاردو نقش و جایگاه ایران در تثبیت صلح و ثبات در منطقه و جهان را ممتاز خواند و نظرات دو کشور در روی کار آمدن حکومتی دموکراتیک در عراق را یکسان ارزیابی کرد.

وزیر اقتصاد اسپانیا همچنین خواستار شفاف‌سازی فعالیت هسته‌ای ایران و پیوستن کشورمان به پروتکل الحاقی آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای شد.

وی همچنین با اشاره به خرسندی کشورش از روند رو به پیشرفت و توسعه جامعه ایران در عرصه‌های مختلف، گفت: ایده گفت و گو تمدن‌ها در اسپانیا مورد پیگیری و بررسی قرار گرفته و مادرید خواستار تعامل فرهنگی بیشتر با ایران است.

مواضع رژیم و جناح‌های آن در مورد مهمترین تحولات ایران

رهبر جمهوری اسلامی تولید موشک در ایران با برد کافی برای هدفگیری اسرائیل را «لحظه مهم در

دفاع از آرمان فلسطینیان» وانمود کرد

فریبا مودت، مصاحبه با داوود هرمیداس باوند (تهران) (رادپو فردا): یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

امروز ایران رسماً موشک شهاب 3 خود را که برد موثر آن به اسرائیل می‌رسد، مستقر کرد. آیت‌الله خامنه‌ای در مراسمی که به این مناسبت برگزار شد، اهمیت برخورداری از این موشک را عمدتاً در قابلیت آن در دفاع از آرمان فلسطینیان و مردم لبنان عنوان کرد. با توجه به تحولاتی که در موضع سوریه در قبال تحولات منطقه به چشم می‌خورد، و این که به نظر می‌رسد روند برقراری صلح موسوم به نقشه راه با دیدارهای مکرر نخست وزیران اسرائیل و فلسطینیان به جریان افتاده، این سؤال را با دکتر داوود هرمیداس باوند، استاد علوم سیاسی و روابط بین‌الملل در دانشگاه تهران مطرح کردم که

اهمیت ایجاد موشک مذکور و به ویژه اظهارات آقای خامنه ای در ارتباط با فلسطینیان و مردم لبنان چیست؟

دکتر داوود هرمیداس باوند (استاد علوم سیاسی و روابط بین الملل در دانشگاه تهران): مسئله موشک‌های میان برد با توجه به سوابق و رویدادهایی که ایران در دوران جنگ 8 ساله پشت سر گذاشته و در معرض حملات موشک‌های میان برده بوده، حاکی از این است که این اقدام برای دفاع متعارف با سلاح‌های متعارف است. بنا بر این موشک‌های یاد شده ابزار و وسیله ای دفاعی هستند و من فکر نمی‌کنم که صرف دستیابی به موشک‌های میان برد بتواند بالنفسه تهدیدی جدی باشد و قبلاً هم موشک شهاب 3 آزمایش شده بود.

ف.م: فکر می‌کنید چرا آیت الله خامنه ای در این مرحله، به خصوص زمانی که خاور میانه از حساسیت بسیاری برخوردار است این اظهارات را بیان کرد؟

دکتر داوود هرمیداس باوند: این اظهار نظرها نقش بازدارنده در جریان صلح ندارد. یعنی اگر طرف‌های اصلی، سازمان آزادی بخش فلسطین، و سوریه به دلیل مصالح و منافع خودشان و شرایط منطقه ای و بین المللی خواهان صلح و ادامه مذاکرات باشند، کشوری مثل ایران نقش بازدارنده ندارد، یعنی آنها از جمهوری اسلامی ایران کسب اجازه و دستور نمی‌کنند. بنابراین وقتی اظهار نظرها نقش باز دارنده نداشته باشد، تاثیر آن چنانی نخواهند داشت. ولی همانطور که اشاره کردم، اگر مصالح سوریه اقتضا کند و راه صلح را در پیش بگیرد نه از ایران کسب اجازه می‌کند، نه صلاحی خواهد کرد، و نه ایران توانایی بازدارندگی این کار را دارد. همین طور قبلاً هم آقای خاتمی به سازمان آزادی بخش فلسطین گفته بود اگر خود طرف‌های قضیه خواهان هستند، ایران مانعی نمی‌بیند که راه خودشان را ادامه دهند. ف.م: این بر حیطة نفوذ ایران بر منطقه، آن چنان که محافل بین المللی معتقدند چه تاثیری خواهد داشت؟

دکتر داوود هرمیداس باوند: در صورتی که برنامه صلح انجام گیرد بار سنگینی از دوش ایران برداشته می‌شود و پیامدها و تبعات آن که در زمینه های دیگر پدیدار شده بی رنگ خواهد شد و من فکر می‌کنم این قطعنامه هم به نفع طرف‌های مذاکره کننده است و هم کمابیش به نفع سایر کشورهای منطقه، یعنی از بحرانی که از سال 1948 تاکنون استمرار داشته، رهایی خواهند یافت. ف.م: تصور می‌کنید که اظهارات آقای خامنه ای از طرف محافل جهانی با چه واکنشی روبرو خواهد شد؟

دکتر داوود هرمیناس باوند: آن‌ها سعی می‌کنند با علم به این که این نوع اظهار نظرها جنبه حساسیت زایی دارد، حداکثر بهره برداری را بکنند. به هر حال همانطور که عرض کردم، در شرایط موجود منطقه و در وضعیتی که ایران در معرض فشارها، اتهامات، و ادعاهای خاصی قرار گرفته است در هر حال باید از هر اظهار نظری که آب به آسیاب طرف مقابل بریزد و شرایط را به نفع این نوع ادعاها و اتهامات تشدید کند، خودداری کرد.

موضوعی ری سخنگوی وزارت امور خارجه نسبت به رای يك دادگاه آمریکایی علیه ایران شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

سخنگوی وزارت امور خارجه در واکنش به اقدام يك دادگاه آمریکا مبنی بر محکوم کردن ایران به پرداخت غرامت به بازماندگان يك تبعه آمریکایی که در جریان يك انفجار در سال 1997 در سرزمین‌های اشغالی فلسطین کشته شده بود، اتهام مطرح شده علیه جمهوری اسلامی ایران را بی‌اساس و رای صادره را اقدامی سیاسی و فاقد ادله و وجاهت حقوقی دانست. به گزارش گروه دریافت خبر خبرگزاری دانشجویان ایران دکتر حمیدرضا آصفی اظهار داشت: حمایت جمهوری اسلامی ایران از حقوق فلسطینی‌ها، حمایتی معنوی است که مطابق با اصول منشور ملل متحد و قوانین بین المللی صورت می‌گیرد و رای يك دادگاه محلی با انگیزه‌های سیاسی فاقد اعتبار است.

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

رئیس دفتر آیت الله طاهری بازداشت شد

خبرگزاری کار ایران - شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

مداح، رئیس دفتر آیت الله طاهری بازداشت شد. به گزارش خبرنگار خبرگزاری کار ایران، ایلنا، گفته می‌شود علت بازداشت مداح رئیس دفتر آیت الله طاهری، امام جمعه سابق اصفهان، اجازه برگزاری نشست غیر رسمی شورای عمومی دفتر تحکیم وحدت در حسینیه حسین آباد اصفهان بوده است.

شعبه‌ی ششم بازپرسی دادرسی جرایم دولت و رسانه‌ها، دستور جلب مدیرکل امور کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را صادر کرد.
شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

خبرنگار حقوقی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) اطلاع یافت که در ادامه‌ی رسیدگی به پرونده‌ی شکایت از کتاب «دو خاطره از زندان»، بازپرس حسینیان دستور جلب صیادی مدیرکل کتاب و یکی از مسؤولان هیات کارشناسی این کتاب را (ممیز) صادر کرده است. اخیراً دو نویسنده‌ی این کتاب نیز با قرار وثیقه از بازداشت خارج شده بودند.

احضار 3 دانشجوی دختر به دادگاه انقلاب یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

«سمیرا صدیقی»، «فاطمه بلبل‌پور» و «فاطمه بک‌جویی» تا امروز فرصت معرفی خود به دادگاه را دادند 3 تن از دختران عضو انجمن‌های اسلامی دانشجویان دانشگاه‌های تهران روز پنجشنبه از سوی دادگاه انقلاب احضار شدند. به گزارش خبرنگار «رویداد»، این احضاریه‌ها که تا روز شنبه مهلت دارد شامل حال «فاطمه بلبل‌پور» و «فاطمه بک‌جویی» اعضای انجمن اسلامی دانشجویان شهید بهشتی و «سمیرا صدیقی» دبیر انجمن دانشگاه الزهرا شده است. صدیقی درباره این احضار خود گفته: احضاریه‌ای از سوی شعبه 9 دادگاه انقلاب، به علت اغتشاش در محیط دانشگاه به من داده شده است. این در حالی است که هیچ‌گونه اغتشاشی در دانشگاه الزهرا رخ نداده است. صدیقی گفت: این احضاریه ابتدا به رئیس و حراست دانشگاه برای رساندن به من داده شده بود، اما آنها به علت اینکه تخلفی از جانب بنده در دانشگاه صورت نگرفته بود، حاضر نشدند این احضاریه را به من برسانند. دبیر انجمن اسلامی دانشگاه الزهرا با بیان اینکه «شیرین عبادی» وکالت او را بر عهده گرفته است، گفت که روز شنبه به دادگاه مراجعه خواهد کرد.

ابوالقاسم گلباف مدیر مسوول ماهنامه‌ی گزارش و روزنامه‌ی توقیف شده‌ی بامداد نو ظهر روز یکشنبه از سوی بازپرسی شعبه‌ی سوم دادرسی جرایم دولت و رسانه‌ها بازداشت شد. یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

به گزارش خبرنگار حقوقی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، وی تا حدود ساعت 14 امروز در این دادرسی حضور داشت و در کنار وکیلش مورد بازجویی و تحقیق بازپرسی قرار گرفت. پس از اتمام بازجویی گلباف، بازپرس قدمی دستور بازداشت موقت این روزنامه‌نگار را صادر کرد. نعمت احمدی وکیل مدافع وی لحظاتی قبل به خبرنگار ایسنا توضیح داد: «تبلیغ علیه نظام، سیاه‌نمایی درون نظام، نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان و تبیین نظریه‌ی براندازی با انتشار متون و عکسهای مختلف» اتهاماتی بودند که به موکلم زده شد؛ اما اغلب این‌ها در قانون نیامده‌اند و عناوین مجرمانه‌ی جدیدی محسوب می‌شوند. وکیل مدافع ابوالقاسم گلباف تأکید کرد: این اتهامات را قبول نداریم به ویژه آنکه اکثر این اتهامات مربوط به عکسها و کاریکاتورهایی است که درج شده و نیاز به کار تخصصی و کارشناسی دارد.

تروریسم و سلاحهای کشتار جمعی

کویت: ایران دستگیری ابوغیث را پذیرفته است

خبرگزاری کار ایران - شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

ایران دستگیری "سلیمان ابوغیث" سخنگوی القاعده را تکذیب کرده اما "شیخ نایف الاحمد الصباح" وزیر کشور کویت اعلام کرد: ایران پذیرفته که او در ایران دستگیر شده است. به گزارش سرویس بین‌الملل ایسنا، "شیخ نایف" در مصاحبه با روزنامه عکاظ گفت: «ایران می‌خواهد ابوغیث را به ما تحویل دهد اما ما او را نمی‌شناسیم، او کویتی نیست.» شیخ نایف در پاسخ به سؤالی که اگر ثابت شود که ابوغیث در ایران است گفت براساس اطاعات ما او در ایران است اما کویت این فرد را تحویل نمی‌گیرد. ایران مکرراً دستگیری ابوغیث را تکذیب کرده است. ابوغیث کمی قبل از حملات 11 سپتامبر کویت را به مقصد افغانستان ترک کرد و سخنگوی بن‌لادن شد. تهران اعلام کرد که چندین نفر از اعضای القاعده را دستگیر کرده است اما از اعلام اسامی آنها خودداری کرده است.

بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وارد ایران شدند

خبرگزاری کار ایران - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

امروز نمایندگان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای دور جدیدی از بازرسی‌های خود وارد تهران می‌شوند. به گزارش سرویس بین‌الملل ایسنا به نقل از روزنامه نیویورک تایمز این تیم کار خود را در چارچوب معاهده منع گسترش سلاح هسته‌ای شروع خواهد کرد.

لازم به ذکر است که محمد البرادعی رییس آژانس بین المللی انرژی اتمی از ایران بازدید کرده بود. دیروز خبرگزاری رویتر به نقل از یکی از دیپلمات های سازمان بین المللی انرژی اتمی که خواسته بود نامش فاش نشود مدعی شده بود که نمونه برداری ها از ایران نشان می دهد که ایران در منطقه نطنز در حال تولید اورانیوم غنی شده است اما ملیسافل منینگ سخنگوی این آژانس ضمن تکذیب این خبر اعلام کرده که کاربازرسی از برنامه های هسته ای ایران بسیار پیچیده و وقت گیر است و ما اکنون در ابتدای راه قرار داریم قضاوت در مورد برنامه های هسته ای ایران بسیار زود است.

سخنگوی وزارت خارجه ایران گزارش های مربوط به غنی سازی پنهانی اورانیوم توسط ایران را "کاملاً بی معنا" توصیف کرد.

شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از شبکه ی خبری بی.بی.سی، برخی از دیپلمات های غربی که خواستند نامشان فاش شود، روز گذشته (جمعه) مدعی شدند که نمونه برداری های زیست محیطی از تاسیسات نطنز در جنوب ایران نشان دهنده ی وجود اورانیوم غنی شده بوده است.

حمیدرضا آصفی، سخنگوی وزارت امورخارجه ی ایران در این باره گفت: «تاسیسات نطنز هنوز راه اندازی نشده است، بنابراین ادعای اورانیوم غنی شده در آنجا کاملاً بی معنی است.» وی افزود که این تاسیسات زیر نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی قرار دارد. در همین حال، مقامات ارشد آژانس بین المللی انرژی اتمی گفته اند که بازرسان این آژانس سرگرم بازرسی از تاسیسات هسته یی ایران هستند و هنوز به نتیجه نرسیده اند.

چشم انداز هشدارهای وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا به جمهوری اسلامی درباره برنامه هسته ای و نقض حقوق بشر

فریبا مودت (رادیوفردا): یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

قرار است فردا وزرای خارجه عضو اتحادیه اروپا در یک گردهمایی ایران را تحت فشار بگذارند تا به سرعت و قاطعیت تضمین بدهد که از برنامه های اتمی اش برای ساختن تسلیحات اتمی استفاده نخواهد کرد. مقامات اتحادیه اروپا خواهان آن هستند که این به فوریت انجام شود، تا تنشهایی که هم اکنون در مورد تاسیسات اتمی ایران وجود دارد، به یک بحران بین المللی مبدل نشود. در عین حال مسئله نقض حقوق بشر در ایران نیز مد نظر مقامات اتحادیه اروپا قرار خواهد گرفت. امیر مصدق کاتوزیان (رادیوفردا): به گزارش خبرگزاری فرانسه، انتظار می رود وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا که برای برگزاری نشست های بروکسل گرد هم آمده اند به جمهوری اسلامی هشدار دهند که تنها زمانی گسترش روابط اقتصادی و سیاسی ایران با این اتحادیه به خطر نخواهد افتاد که تهران با سازمان بین المللی انرژی اتمی همکاری بیشتری کند.

پنا بر این گزارش در پیش نویس اعلامیه ای که ایتالیا، رئیس دوره ای اتحادیه اروپا تنظیم کرده است، آمده: وزرای اتحادیه اروپا نگرانی فزاینده خود را از برنامه هسته ای ایران و خطر گسترش آن ابراز می دارند. وزیران اتحادیه اروپا همچنین در بیانیه رسمی خود یک بار دیگر بر درخواست این اتحادیه از ایران مبنی بر همکاری کامل با سازمان بین المللی انرژی اتمی تاکید می کنند و پذیرش بی قید و شرط پروتکل الحاقی به قرارداد منع گسترش سلاح های هسته ای توسط ایران که زمینه به اجرا گذاشتن بازرسی های دقیقتری را در مورد برنامه هسته ای ایران فراهم می کند.

وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا همچنین در نظر دارند برای ایران روشن کنند که هر نوع بهبود روابط ایران با اتحادیه اروپا به بهبود کارنامه جمهوری اسلامی در زمینه حقوق بشر بستگی دارد. وزیران یاد شده بر موج تازه بازداشت های روزنامه نگاران، منتقدان و مخالفان جمهوری اسلامی انگشت می گذارند و شگفت زدگی خود را از مرگ اخیر زهرا کاظمی، خبرنگار عکاس کانادایی ایرانی تبار در بازداشت در تهران ابراز خواهند کرد.

آژانس بین المللی انرژی اتمی نتیجه قطعی بازرسی ها را هفته آینده اعلام می کند

خبرگزاری کار ایران - شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

منابع دیپلماتیک غربی و متخصصان امور هسته ای مدعی شدند که بازرسان تسلیحاتی سازمان ملل، اثرات اورانیوم غنی شده را در تاسیسات هسته ای ایران پیدا کرده اند و به همین دلیل نگرانی آنها در مورد احتمال برخورداری ایران از فناوری ساخت سلاح هسته ای، بیشتر شده است.

به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، این اورانیوم غنی شده از نمونه برداری محیطی از تاسیسات هسته ای در نزدیکی شهر نطنز کشف شده است.

این منابع که خواستند نامشان فاش شود در گفت و گو با خبرگزاری رویتر، مدعی شدند: «تحقیقات اولیه بر روی این نمونه ها نشان داد که درجه خلوص این اورانیوم غنی شده به اندازه ای است که می تواند برای ساخت سلاح هسته ای مورد استفاده قرار گیرد.»

منابع مزبور افزودند: «این میزان خلوص، آن قدر بالاست که می تواند نگرانی آژانس بین المللی انرژی اتمی را برانگیزد.»

خبرگزاری رویتر همچنین گزارش کرد: اگر این غنی‌سازی اورانیوم بدون اطلاع آژانس صورت گرفته باشد، میزان شک آمریکا در مورد استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای در ایران بیشتر می‌شود. دیپلمات‌های غربی با اشاره به وجود اورانیوم غنی‌شده در ایران تصریح کردند: «وجود اورانیوم غنی‌شده در ایران نمی‌تواند دلیل قاطعی برای انجام فرایند غنی‌سازی توسط تهران باشد و چه بسا این مسأله ناشی از آلودگی هسته‌ای بوده است.»

در پی اعلام ادعاهای فوق، ایران اعلام کرد: هنوز هیچ سخنی دال بر تأیید این خبر از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران ابلاغ نشده است.

به دنبال انتشار خبر پیدا شدن آثار اورانیوم غنی‌شده در ایران، آمریکا اعلام کرد: واشنگتن از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی توقع دارد که بازرسی کامل و دقیقی را بر روی نمونه‌برداری‌های محیطی اورانیوم غنی‌شده در ایران انجام دهد.

"ریچارد بوچر" سخنگوی کاخ سفید، گفت: «آمریکا توقع دارد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش کاملی را از نتایج آزمایش‌های انجام‌شده بر روی نمونه‌برداری‌های محیطی از برنامه‌های هسته‌ای ایران ارائه دهد و امیدوار است که این مسأله در برنامه بازرسی بعدی بازرسان آژانس در سپتامبر آینده (شهریور) صورت گیرد.»

وی تصریح کرد: «کاخ سفید مدت‌های طولانی است که در مورد برنامه‌های هسته‌ای ایران نگران است.»

به نوشته روزنامه واشنگتن‌پست، ایران تولید هرگونه اورانیوم غنی‌شده را که می‌تواند برای تولید سلاح هسته‌ای استفاده شود، تکذیب کرده است.

این گزارش‌ها در حالی منتشر می‌شود که "ملیسا فلمینگ" سخنگوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از ارائه نظر جدی در این مورد خودداری نمود اما تأکید کرد: «هنوز بسیار زود است که بخواهیم در مورد برنامه هسته‌ای ایران اظهار نظر کنیم. ما اکنون در میانه راه بازرسی از برنامه‌های تسلیحاتی ایران قرار داریم و در حال حاضر مشغول تحقیق در مورد مسائل حل‌نشده میان آژانس و ایران هستیم.» وی افزود: «نتایج تحلیل و بررسی نمونه‌برداری‌های محیطی از تأسیسات هسته‌ای ایران، مورد بازبینی قرار خواهد گرفت و انتظار می‌رود نتایج قطعی تا هفته‌های آینده مشخص شود.» "فلمینگ" تأکید کرد: «تنها آژانس بین‌المللی انرژی اتمی حق دارد درباره نتایج تحقیقات اظهار نظر کند.»

از سوی دیگر "محمدالبرادعی" رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، دیروز در جلسه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هیچ اشاره‌ای به وجود اورانیوم غنی‌شده در ایران نکرد اما از ایران خواست تا درباره ابهامات موجود در مورد برنامه‌های هسته‌ای خود توضیح دهد.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

شورای حکومت انتقالی عراق رایزنی‌ها برای انتخابات دولت موقت و تحویل سرپرستی وزارتخانه‌ها و پیشبرد امور این کشور زیر نظر مجلس را آغاز کرد.

یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی الشرق چاپ قطر، یکی از اعضای ملی دموکرات عراق گفته است که شورای حکومت انتقالی طی چند روز آینده تلاش خود را جهت اعلام تشکیل وزارتخانه‌ها ادامه خواهد داد.

وی اضافه کرد که انتخاب رییس شورا طی دو روز آینده صورت خواهد گرفت و در این انتخاب داشتن یک دید باز و کامل نسبت به اوضاع عراق شرط می‌باشد.

براین اساس از وظایف وزارت دادگستری عراق لغو همه برنامه‌های خرید و فروش اموال غیرمنقولی است که تصرف و ضبط آنها از نهم آوریل گذشته و در پی سقوط نظام سابق عراق و در زمان عدم حضور دولت و قانون صورت گرفته است.

گزارش ایلنا از اوضاع در کربلا و نجف

خبرگزاری کار ایران - شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

وضعیت خدمات عمومی در کربلا و نجف بسیار اسفبار است.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری کار ایران از عراق، مردم به علت کمبود مواد غذایی و خدمات بهداشتی دچار اوضاع بغرنجی شده‌اند.

به گزارش سرویس بین‌الملل ایلنا، ایندر حالی‌است که حکومت آمریکایی عراق از ارائه خدمات اجتماعی به مردم عراق عاجز شده و عراقی‌ها همچنان از ذخیره غذایی شش‌ماهه‌ای که توسط صدام، رئیس جمهور مخلوع عراق آماده شده بود تغذیه می‌کنند.

حمله به خارجیان در عراق

بی بی سی - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

سربازان آمریکایی در مقابل شرکت کنندگان در تظاهرات ضد آمریکایی در بغداد - مخالفت با حضور آمریکاییان در عراق و حمله به آنان ادامه دارد

گزارش شده است که در حمله به نظامیان آمریکایی در شمال عراق، دو سرباز دیگر آمریکایی کشته و یک نفر دیگر زخمی شده اند.

این افراد از نفرات لشکر یکصد و یک هوابرد ارتش آمریکا بوده اند.

به گفته سخنگوی نظامی آمریکا در منطقه، یک ستون نظامی آمریکایی هنگام عبور از نزدیکی شهر موصل، واقع در شمال عراق، هدف نارنجک انداز و تیراندازی با اسلحه سبک قرار گرفت.

در نتیجه، سه سرباز آمریکایی زخمی شدند و به بیمارستانی در نزدیکی محل انتقال یافتند.

دو نفر از مجروحان در بیمارستان جان دادند.

با کشته شدن این دو سرباز، در خلال شش روز اخیر، شش نظامی آمریکایی در عراق جان باخته اند و شمار تلفات نظامیان آمریکایی از آغاز جنگ عراق تا کنون به 151 کشته رسیده است.

از این تعداد، 34 نفر پس از اعلام رسمی پایان جنگ عراق، که روز اول ماه مه توسط جرج بوش، رئیس جمهوری آمریکا، صورت گرفت، در اثر حملات مسلحانه در مناطق مختلف عراق کشته شده اند.

به گفته خبرنگار بی بی سی در بغداد، آمریکاییان به ندرت در منطقه کردنشین شمال عراق هدف حمله بوده اند.

اکثر موارد حمله به نظامیان خارجی در عراق در منطقه موسوم به مثلث سنی نشین نزدیک پایتخت روی داده است.

در تحولی دیگر، سازمان ملل متحد گفته است که یکی از کاروان های امدادسانی آن در نزدیکی بغداد هدف حمله قرار گرفت و در نتیجه سه نفر زخمی شدند

پیشمرگ‌های کرد در مرز ایران

بازتاب - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

نخستین گروه از نیروهای «پیشمرگ کرد» که زیر نظر آمریکایی‌ها آموزش دیده‌اند، پس از پایان دوره آموزش دوماهه خود، در سه نقطه از مرزهای عراق با ایران مستقر می‌شوند.

به گزارش روزنامه «الشرق الاوسط»، بیشتر این افراد از نیروهای کرد وابسته به حزب اتحاد میهنی کردستان هستند که برای حفاظت از مرزهای خود با ایران، در این دوره زیر نظر آمریکایی‌ها، آموزش‌های ویژه دیده‌اند. به گفته منابع خبری، این یگان‌های مرزی، رسماً کار خود را از روز گذشته آغاز کردند.

گفتنی است، نیروهای آمریکایی برای تقویت نیروی نظامی عراق، از ماه‌ها پیش با تشکیل یگان‌هایی از نیروهای عراقی، کار آموزش این نیرو را در اردوگاه‌هایی در عراق آغاز کردند.

به گفته‌ی یکی از مقام‌های سازمان ملل، یک کاروان این سازمان در جنوب بغداد هدف حمله قرار گرفته است.

یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری رویتر، به گفته‌ی احمد فواری، سخنگوی نماینده‌ی ویژه‌ی سازمان ملل، این حادثه در نزدیکی هیلا، واقع در جنوب بغداد رخ داده است. وی از میزان تلفات و خسارتهای این کاروان چیزی نگفت. هم چنین 2 سرباز آمریکایی نیز در حمله‌ی چریک‌ها در شمال عراق در نزدیکی موصل کشته شدند.

از زمان حمله‌ی نیروهای آمریکا به عراق در 20 مارس 151 سرباز آمریکایی کشته شده‌اند.

بر اساس تخمین پل برمر، انتخابات آزاد برای گزینش یک دولت جدید در عراق احتمالاً در بهار سال آینده برگزار خواهد شد و اگر تدوین قانون اساسی عراق در ماه سپتامبر آینده آغاز گردد، این امر شش تا هشت ماه به طول می‌انجامد.

شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از شبکه‌ی خبری دوپچه وله، پل برمر، حاکم آمریکایی عراق روز سه شنبه‌ی گذشته گفت، خروج نیروها از آمریکا مستقر در عراق بسته به این است که شورا حکومتاً فعلی عراق، برای تدوین قانون اساسی این کشور و هم چنین تشکیل یک دولت جدید به چه مقدار زمان احتیاج دارد. این در حالی است که شورا حکومتاً عراق که اعضا آن هفته‌ی گذشته از جانب برمر تعیین گردیده بودند، قصد دارد تا هفته آینده به تعیین هیات وزیران و یک رئیس برای آنان بپردازد، اما برمر در مورد تماماً تصمیمات این مجمع حق و تو خواهد داشت.

از سوی دیگر شب گذشته (جمعه شب) حدود 300 تن از افرادی که طرفداران صدام در شهر فلوجه خوانده شدند، دست به تظاهرات زدند. به گزارش خبرگزاری‌ها باوجود نقض قوانین منع عبور و مرور شبانه از جانب این افراد، سربازان آمریکا تنها به شلیک تیر هوایاً مبادرت ورزیدند.

اوضاع عراق

رادیو آلمان - یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

اوضاع امنیتی عراق کماکان بسیار آشفته است و برای اولین بار از زمان سقوط رژیم صدام حسین ، يك کاروان سازمان ملل متحد در عراق ، که بسوی شهری واقع در شمال عراق در حرکت بود هدف ، حمله قرار گرفت و در همین حال حملات مسلحانه به قوای اشغالگر ایالات متحده آمریکا در عراق نیز ادامه یافت و طی آن دو سرباز آمریکائی کشته شدند ، لازم به یادآوری است که از زمان اعلام رسمی خاتمه یافتن جنگ عراق ، در روز اول ماه مه ، تاکنون ، دست کم سی و هفت سرباز آمریکائی در پی حملات مسلحانه به آنها کشته شدند و از زمان آغاز جنگ عراق ، در روز بیستم ماه مارس نیز تعداد سربازان کشته شده آمریکا در عراق به بیش از صد و پنجاه نفر رسیده است که بیشتر از تعداد سربازان آمریکائی کشته شده در جنگ خلیج فارس در سال ۱۹۹۱ میلادی است . در همین حال از طرف سازمان ملل متحد در بغداد اعلام شد که طی حمله به کاروان این سازمان جهانی که بسوی شهری واقع در صد کیلو متری بغداد در حرکت بود ، سه کارمند سازمان ملل متحد مجروح شدند . تاکنون معلوم نیست که چه کس و یا کسانی مسئولیت این حمله را به عهده دارند . در شمال عراق نیز حمله مسلحانه به واحد نظامی آمریکا دو کشته و يك مجروح بجای گذاشت . آنگونه که در بغداد اعلام شد سربازان آمریکائی به این حمله پاسخ گفتند ولی معلوم نیست که آیا شماری از مهاجمین کشته و یازخمی شدند یا خیر .؟ افزون براین تا ساعاتی پیش کسی در رابطه با این حمله دستگیر نشده است . سربازان آمریکائی ، در عراق ، پس از سقوط رژیم صدام حسین تقریباً همه روزه هدف حملات مسلحانه قرار میگیرند . دولت ایالات متحده آمریکا نیز هواداران صدام حسین را مسئول این حملات میخواند و چند روز پیش نیز سرفرمانده جدید قوای آمریکا در عراق ژنرال جان Abizaid اظهار داشته بود که : « در سطح منطقه ائی ، اعضای حزب بعث عراق ، سلولهای بوجود آورده اند که اقدام به جنگ چریکی در مقابل واحدهای نظامی آمریکا میکنند . گمان میرود که صدام حسین رهبر سرنگون شده عراق کماکان در عراق مخفی شده و در پیامی احیانا با صدای وی ، صدام حسین از هواداران خود خواست که در مقابل قوای نظامی تحت فرمان ایالات متحده آمریکا در عراق مقاومت نمایند . در همین حال قرار براینستکه عراقیها در اقدامات آمریکا در این کشور اشغال شده سهیم گردند و بدین خاطر نیز يك واحد عراقی تعلیم داده میشود . و آنگونه که ژنرال آمریکائی نامبرده در مصاحبه ائی اظهار داشته ، سالها بطول خواهد انجامید تا استفاده از ارتش عراق میسر گردد. و تا آنزمان دفاع غیر نظامی با کمک قوای نظامی آمریکا ضروری است . شب گذشته هزاران نفر در شهرهای بغداد ، بصره و نجف ، علیه قوای اشغالگر در کشورشان دست به تظاهراتی زده و شعار تظاهر کنندگان مرگ بر آمریکا بود و در تظاهرات شیعیان عراقی در روز جاری در بصره ، تظاهر کنندگان سنگ بسوی سربازان آمریکائی پرتاب کردند این تظاهرات بعلافت همبستگی با رهبر شیعیان صدر برپا میشوند . دیروز سربازان آمریکائی با تانک بسوی خانه وی ، حرکت کردند و آنهم در حالیکه هلیکوپترهای آمریکائی در محل به پرواز درآمده بودند و لی وی در منزلش نبود . صدر روز جمعه گذشته مردم را دعوت به مقاومت در مقابل قوای ایالات متحده آمریکا نموده بود وی فرزند آیت الله صدر است که گفته میشود سال ۱۹۹۹ بدستور دولت وقت عراق ، به قتل رسانده شد.

تعداد آمریکایی‌های کشته شده در درگیری‌های عراق با تعداد کشته شدگان جنگ خلیج فارس برابر شد
خبرگزاری کار ایران - شنبه 28 تیر 1382- 19 ژوئیه 2003

روز پنجشنبه تعداد سربازان کشته شده آمریکایی در درگیری با عراقی‌ها به 147 نفر رسید که این تعداد با کشته شدگان جنگ خلیج فارس در سال 1991 برابر است. به گزارش سرویس بین‌الملل ایلنا، افزایش تعداد کشته شدگان، در میان خانواده‌های قربانیان و همچنین مخالفان جنگ به بحث‌های زیادی دامن زده و آنها مدیریت جنگ توسط رهبران آمریکایی را به باد انتقاد گرفته‌اند.

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، از میان این کشته شدگان 32 نفر پس از روز یک‌ماه مه جان باخته‌اند و این در حالی است که بوش در آن زمان اعلام کرده بود که درگیری‌ها پایان یافته‌اند. در مجموع، از آغاز جنگ عراق در روز بیستم ماه مارس 224 آمریکایی کشته شده‌اند که 77 نفر نیز بطور تصادفی و یا بر اثر شلیک دوستانشان از بین رفته‌اند.

"دانیل اسمیت"، کلنل بازنشسته که 26 سال در ارتش آمریکا خدمت کرده است می‌گوید: " کشتار هنوز ادامه دارد. هر چند این تعداد هنوز با جنگ ویتنام برابر نشده، اما این سؤال را مطرح می‌کند که ما چرا در عراق هستیم؟

ما در حقیقت در عراق چه کرده‌ایم؟ "

"اولمان"، مشاور عالی مرکز بررسی‌های استراتژیکی معتقد است که به احتمال زیاد افزایش کشتار سربازان آمریکایی دولت بوش را ناگزیر خواهد کرد که بطور روشن‌تری در مورد اهداف و استراتژی‌هایش سخن بگوید:

به اعتقاد "هارلان اولمان" منافع استراتژیکی ملت آمریکا، آنها را وادار می‌کند که در خلیج فارس و خاور نزدیک نقش مستقیم‌تری ایفا کنند، حتماً باید به مردم آمریکا فهماند که این تغییرات به سرمایه‌گذاری مالی و جانی نیازمند است.

دیدار معاون وزارت امور خارجه آمریکا از زمینهای مردابی جنوب عراق

شهران طبري (لندن) (راديو فردا): یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

پل ولفوویتس Paul Wolfowitz، معاون وزارت دفاع آمریکا، که برای بازدید به عراق رفته است، روز جمعه همراه با بارونس اما نیکلسون Emma Nicholson، نماینده مجلس اتحادیه اروپا از بریتانیا، در زمینهای مردابی هویزه در جنوب عراق با ریش سفیدان و بزرگان محلی گفتگو کردند. ساکنان این سرزمین مردابی که صدام حسین با بستن آب رودخانه به رویش آن را خشک و مردمش را آواره کرد، در دیدار با معاون وزیر دفاع آمریکا درباره امکانات احیای این زمینها و امکان بازسازی اولیه شهری صحبت کردند. در ده سال گذشته، خصومت صدام حسین با مردم این منطقه، 17 بار موجب جابجایی و آوارگی آنها شد. موسسه خیریه Amar که به همت بارونس نیکلسون تاسیس شده است، در این سالها به این افراد کمک کرد. بارونس نیکلسون در یک اطلاعیه مطبوعاتی گفت که امروز فرصتی مغتنم برای آقای ولفوویتس بود تا هم با مردم ستمدیده این منطقه آشنا شود و هم به چشم خود ببیند که اقدامات سبعانه صدام حسین، چه عواقب مخربی بر زندگی این مردم داشته است.

روزنامه‌های عراق از کشته شدن 19 سرباز آمریکایی در جریان حملات افراد ناشناس در کربلا خبر دادند.

یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی الجزیره چاپ عربستان، روزنامه‌های عراق اعلام کردند که 19 تن از سربازان آمریکایی در جریان حمله افراد ناشناس به مقر نیروهای آمریکایی در کربلا کشته و دهها تن دیگر زخمی شدند.

شیعیان و آینده عراق- حکومت عرفی یا مذهبی

شیعیان در نجف تظاهرات کردند

یکشنبه 29 تیر 1382- 20 ژوئیه 2003

خبرگزاری فارس: بیش از هزاران تن امروز در شهر نجف، در نزدیکی پایگاه نیروهای آمریکایی در این شهر و در حمایت از «مقتدی صدر» راهپیمایی کردند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، تظاهرکنندگان با سردادن شعارهای ضد آمریکایی و در حمایت از «مقتدی صدر» به سمت حرم مطهر حضرت امیرالمومنین علی (ع) در شهر نجف راهپیمایی کردند. تظاهرکنندگان همچنین تصاویر پدر مقتدی صدر را حمل می کردند. (پدر مقتدی صدر در سال 1999 توسط عناصر رژیم سابق صدام ترور شده است). صدر گفته بود که سربازان آمریکایی روز گذشته منزل وی را محاصره کرده اند. «مصطفی یعقوبی» سخنگوی مقتدی صدر امروز در این باره گفت: اواخر روز گذشته نیز جمعیتی از تظاهرکنندگان در خارج از پایگاه نیروهای آمریکایی در شهر نجف با مخالفت با محاصره منزل مقتدی صدر، راهپیمایی کردند. یعقوبی افزود: اولین چیزی که مردم می خواستند این بود که صدر هیچ صدمه ای نبیند. وی خاطر نشان کرد: بعد از سخنرانی روز جمعه مقتدی صدر، این احتمال وجود دارد که به وی صدمه وارد شود. مقتدی صدر روز جمعه نیروهای مهاجم را به باد انتقاد گرفته بود.

آیت‌الله حکیم در خطبه‌های دوم نماز جمعه نجف اشرف بررسی شورای حکومت انتقالی عراق را از دو جنبه‌ی ارزیابی و چالش‌های موجود در آن لازم دانست.

شنبه 28 تیر 1382- 19 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از دفتر اطلاع رسانی مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق، آیت‌الله حکیم، رئیس مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق در بیان بخش ارزیابی این شورا گفت که این مساله نیاز به وقت دارد و باید دو مساله مهم در این میان جای گیرد؛ یکی وجود شخصیت‌های مهم و معروف در سطح سیاسی و مردمی است که باید این شخصیت‌ها برای مردم تشریح شود؛ دیگری وجود نماینده از سوی طبقات مظلوم ملت عراق از جمله کردهای فیلی. وی درباره استقلال شورای حکومت انتقالی عراق افزود، شواهدی دال بر مستقل بودن این شورا وجود دارد، اما برای حفظ استقلال باید موارد ذیل مورد توجه قرار گیرد:

الف) در نظر گرفتن منافع عراق و ملتش

ب) در نظر گرفتن مصالح اسلام و مسلمین و تلاش برای بروز هویت اسلامي کشور و ملت عراق
ج) وجود حق و توتو برای نیروهای اشغالگر مانعی در برابر اراده‌ی ملت عراق است و معتقدیم که هیچ خاستگاه و یا مشروعیتی برای این حق وجود ندارد. شورای حکومت انتقالی عراق باید بداند که تصمیم آن، تصمیم ملت عراق است و باید با جدیت در راستای انجام آن تلاش کند.

د) شورا باید برنامه زمان بندی شده و مرحله‌ای برای پایان دهی به اشغال تدوین کند. وی افزود: «رژیم سابق دارای سه ویژگی دیکتاتور منشی، آپارتایدگری مذهبی و تبعیض گرایي قومی بود؛ بنابراین باید شورا این سه ویژگی را از میان بردارد.

تشکیل سپاه مهدی(عج) در عراق

خبرگزاری کار ایران - شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

"سید محمد مقتدا صدر"، از رهبران شیعه عراقی، تشکیل یک نیروی مقاومت اسلامی جدید با عنوان "سپاه مهدی(عج)" مرکب از داوطلبان را با هدف "مبارزه با توطئه‌ها علیه عراق" و "حمایت از حوزه‌علمیه نجف اشرف" اعلام کرد.

صدر تأکید کرد: « هر وقت لازم شود این سپاه طی یک بسیج عمومی به حال آماده‌باش در خواهد آمد.»

به گزارش خبرنگار خبرگزاری کار ایران از کربلا، وی همچنین با صدور اعلامیه‌ای در شهر مقدس کربلا از شیعیان خواست تا "آیت‌الله سید کاظم حائری" را به‌عنوان مرجع علی‌الاطلاق شیعه بپذیرند.

"سید محمد مقتدا صدر" فرزند "شهید آیت‌الله سید محمدصادق صدر" مرجع تقلید شیعیان عراق، از پذیرش مرجعیت "آیت‌الله سید علی سیستانی" سر باز زده است.

وی همچنین طی یک سخنرانی در شهر نجف اشرف، شورای حکومت انتقالی جدید عراق را شورایی غیرقانونی خواند و تصریح کرد: « این شورا توسط آمریکا و نوکران آمریکا تأسیس شده است.»

صدر که در جمع هزاران نفر از شیعیان نمازگزار هوادار وی در مسجد کوفه سخن می‌گفت، افزود: « اعضای شورای حکومت انتقالی گروه حقیری از ساکنان و احزاب سیاسی غیرقانونی عراق هستند که این کشور مسلمان و صلح‌دوست را دو دستی تقدیم نیروهای بیگانه کردند.»

وی همزمان با اوج‌گیری مخالفت‌های شیعیان و اهل‌تسنن عراق با شورای حکومت انتقالی، ادامه داد: « باید رادیو و تلویزیونی که توسط آمریکا در عراق ایجاد شده است، بسته شود.»

صدر با تهدید آمریکایی‌ها از مردم خواست تا با تمام نیرو با آمریکا بجنگند و اگر این رادیو و تلویزیون بسته نشد در سرتاسر عراق دست به تظاهرات بزنند.

وی با غیرقانونی خواندن حکومت آمریکایی عراق گفت: « من در این حکومت غیرقانونی و غیرمردمی شرکت نخواهم کرد چون نمی‌خواهم علیه اسلام باشم.»

صدر افزود: « عدالت نمی‌تواند از طریق یک شورای غیرعادل پیاده شود.»

نمازگزاران نیز که کفن به‌تن داشتند، ضمن اعلام آمادگی برای شهادت، در حمایت از وی شعارهایی مانند "مرگ بر آمریکا"، "مرگ بر اسرائیل" و "شورای حکومت انتقالی، هرگز" سر دادند.

از بغداد پایتخت عراق نیز خبر می‌رسد نمازگزاران جمعه دیروز پس از اقامه نماز جمعه علیه شورای حکومت انتقالی دست به تظاهرات زده‌اند.

این در حالی است که تعدادی از اعضای شورای حکومت انتقالی که برای شرکت در همایش جهانی سوسیالیستی به رم پایتخت ایتالیا رفته‌اند؛ با "شمعون پرز" رئیس حزب کارگر رژیم صهیونیستی و وزیر خارجه سابق کابینه شارون دیدار و گفت‌وگو کردند.

گفته می‌شود در این دیدار، "عدنان پاشاچی" به پرز گفته که اگر کشور مستقل فلسطین تشکیل شود موضع عراق نسبت به اسرائیل بسیار تغییر خواهد کرد.

از سوی دیگر روزنامه "المستقبل" چاپ لبنان نوشت: "آیت‌الله سیدکاظم حائری" از مراجع تقلید شیعیان عراقی، به زودی ایران را به مقصد عراق ترک می‌کند.

وی که بیش از 20 سال پیش، برای رهایی از فشارهای رژیم بعثی عراق، شهر نجف اشرف را ترک و در قم ساکن شده بود بار دیگر به‌حوزه نجف اشرف باز می‌گردد تا کار خود را به‌عنوان مرجع تقلید شیعیان عراق در کشور خود ادامه دهد.

وی که از دوستان نزدیک شهید "آیت‌الله سیدمحمدصادق صدر" محسوب می‌شود از نفوذ گسترده‌ای در میان شیعیان و به خصوص هواداران گروه "صدرثانی" برخوردار است.

"آیت‌الله حائری" همچنین درگفت‌وگو با روزنامه "القبس" چاپ کویت تأکید کرده است که "سید محمد مقتدا صدر" از همه دستورهای وی در کلیه زمینه‌ها اطاعت می‌کند.

این روزنامه در شماره امروز خود نوشت: "آیت‌الله حائری" دردیدار اخیر خود با "سید محمد مقتدا صدر" در قم از وی خواسته است تا از این پس به فتاوی آقاي "اشکوری" که نماینده ویژه وی در نجف اشرف است، مراجعه کند.

"سید محمد مقتدا صدر" پیش‌از این اعلام کرده بود که پدرش پیش از شهادت به وی توصیه کرده تا پس از وی از "آیت‌الله سید کاظم حائری" تقلید کند.

"مقتدا صدر" ماه گذشته برای شرکت در مراسم بزرگداشت سالگرد رحلت امام خمینی(س) به ایران آمده بود.

وی در این سفر با "آیت‌الله حائری" در قم نیز دیدار و گفتگو کرد. این دیدار باعث بروز نگرانی در میان مسؤولان آمریکایی حاکم بر عراق شده و آنها را از بروز تفکر شیعی در عراق هراسان کرده است.

منزل صدر در محاصره آمریکایی‌ها

بازتاب - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

نیروهای آمریکایی مستقر در عراق، عصر روز گذشته منزل سیدمقتدی صدر را در نجف، محاصره کردند و در صدد دستگیری و بازداشت وی برآمدند.

به گزارش «الزمان»، مصطفی یعقوبی، سخنگوی دفتر صدر اعلام کرد، سه گروه از واحدهای گشتی به همراه گروهی از پیاده‌نظام‌ها، به دنبال سخنان روز جمعه صدر در نجف، منزل وی را در این شهر محاصره کردند.

سخنگوی صدر تأکید کرد، مقتدی صدر ساعاتی پیش از آغاز عملیات نیروهای آمریکایی، منزل خود در نجف را ترک کرده و تلاش آمریکایی‌ها برای بازداشت وی، با ناکامی روبرو شده است. یعقوبی افزود: اقدامات نیروهای آمریکایی، خشم طرفداران صدر را برافروخته و در اقدامی خودجوش در شهر نجف، تظاهراتی را علیه متحدین به راه انداختند. سخنگوی دفتر صدر همچنین گفت: سه تن از یاران صدر در این تظاهرات، به دست سربازان انگلیسی زخمی شدند.

وی هدف آمریکایی‌ها از بازداشت صدر را، حمله وی به حضور نظامی آمریکا و انگلیس در عراق در سخنرانی روز جمعه در جمع نمازگزاران، عنوان کرده است.

تلاش نیروهای آمریکایی برای بازداشت سید مقتدی صدر ناکام ماند

یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

خبرگزاری فارس: به دنبال سخنرانی سید مقتدی صدر در نماز جمعه این هفته که طی آن به حضور نیروهای آمریکایی و انگلیسی به شدت حمله برده بود، نیروهای آمریکایی روز گذشته به منزل وی حمله کرده و آن را به محاصره خود در آوردند.

به گزارش روزنامه «الزمان» چاپ لندن، مصطفی یعقوبی سخنگوی سید مقتدی صدر اعلام کرد، سه گروه از واحدهای گشتی به همراه گروهی از نیروهای پیاده نظام به منزل وی در نجف حمله بردند. سخنگوی صدر تأکید کرد، مقتدی صدر ساعاتی پیش از آغاز حمله نیروهای آمریکایی، منزل خود را ترک کرده بود و تلاش آمریکایی‌ها برای دستگیری وی ناکام ماند.

یعقوبی تصریح کرد، اقدامات نیروهای آمریکایی خشم طرفداران صدر را برانگیخته و آنها در اقدامی اعتراض آمیز در شهر مقدس نجف - که در 130 کیلومتری جنوب بغداد قرار دارد - بر ضد نیروهای مهاجم دست به تظاهرات زدند.

وی همچنین افزود: در این تظاهرات سه تن از تظاهر کنندگان به دست نیروهای انگلیسی زخمی شدند.

تظاهرکنندگان با سر دادن شعارهایی مخالف خود را با حضور نیروهای مهاجم و تشکیل شورای حکومتی در عراق اعلام کردند.

مقتدی صدر تشکیل یک ارتش از داوطلبین عرب را خواستار شده بود.

خطیب نماز جمعه بغداد و عضو هیات علمای عراق خطاب به واشنگتن نسبت به تمام شدن صبر

عراقی‌ها در صورت اصرار نیروهای آمریکا به ماندن در عراق هشدار داد.

شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی الریاض - چاپ عربستان - دکتر "حارث الضاری"، عضو هیات علمای عراق و خطیب نماز جمعه‌ی بغداد هم چنین با انتقاد شدید از شورای حکومت عراق اظهار داشت: «این شورا عراق را به طوائف مختلف تقسیم می‌کند و بذر کینه را میان مردم عراق خواهد کاشت.»

دکتر ضاری افزود: «چگونه است که آمریکا و غرب حق داشتن استقلال و هم چنین گرفتن جشن‌های استقلال ملی خود را دارند، اما این حق برای شرق به ویژه کشورهای اسلامی و عرب نادیده گرفته شده و مردم این کشور حق مبارزه با اشغال گران و بیرون راندن آنها را ندارند؟»

دکتر ضاری هم چنین تأکید کرد: «عراقی‌ها با همه‌ی طوائف مختلف خود خواستار خروج نیروی اشغالگر از کشورشان هستند.»

دکتر ضاری هم چنین افزود: «شورای حکومت عراق که توسط نیروهای اشغالگر تاسیس شده است، عراق را برای اولین بار در تاریخ به گروه‌های طوائفی تقسیم کرد و اکثریت شرکت کنندگان آن به اراده و خواست مردم عراق انتخاب نشده‌اند.»

دکتر ضاری با انتقاد شدید از اولین مصوبه‌ی شورای حکومت عراق در تعیین روز سرنگونی بغداد به عنوان عید ملی عراق گفت: «این شورا از جانب مردم عراق مورد تأیید نیست و مردم این کشور با آن مخالفند.»

مداخله رژیم ایران در عراق

رییس دفتر تلویزیون ایران در بغداد اظهار داشت که نیروهای آمریکایی اوایل ماه جاری یک تیم تلویزیونی ایرانی را در این شهر دستگیر کردند.

یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی الزمان - چاپ لندن - غلامرضا کوتشاک رییس دفتر تلویزیونی ایران در بغداد افزود که این تیم شامل دو روزنامه نگار ایرانی، یک مترجم و

راننده عراقی بود که در حال فیلمبرداری يك فیلم مستند در منطقه‌های دیوانیه و الکوٹ به وسیله سربازان آمریکایی دستگیر شدند. وی گفت که این گروه بعد از دستگیری به مقر ارتش آمریکا در دیوانیه منتقل شدند. کوتشاک اظهار داشت که سربازان آمریکایی هفتم ماه ژوئیه به هتلی در کربلا که محل استقرار روزنامه نگاران ایرانی بود؛ حمله کرده و وسایل کار آنها را نیز جمع آوری کردند. طبق ادعای گزارش فوق این گروه از روزنامه نگاران در پانزدهم ژوئیه به بازداشت‌گاهی در فرودگاه بغداد منتقل شدند. کوتشاک افزود که سفارت ایران در بغداد شانزدهم ماه جاری سعی کرد؛ تا از طریق وزارت امور خارجه عراق آنها را آزاد کند. از سوی دیگر بنا بر درخواست دولت ایران کمیته بین‌المللی صلیب سرخ هفته گذشته نامه‌ای را مبنی بر برقراری ارتباط با زندانیان به فرماندهی ارتش آمریکا داد، اما تا به حال موافقتی در این زمینه صورت نگرفته است.

زائران ایرانی در راه کربلا کشته می شوند خبرگزاری کار ایران - شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

پیکر برخی از زوار ایرانی که در راه سفر زیارتی به شهر مقدس کربلا کشته شده بودند، دیروز در این شهر تشییع شد. خبرنگار خبرگزاری کار ایران در کربلا ضمن اعلام این خبر، گزارش داد: از ایرانیانی که در عراق بلا تکلیف شده‌اند خواسته شده که تا دو یا سه روز دیگر برای تعیین تکلیف خود در این کشور بمانند. این در حالی است که وضع خدمات عمومی در این شهر بسیار اسفبار گزارش می‌شود. طی ماه‌های اخیر ده‌ها نفر از زائران ایرانی در راه سفر غیرقانونی به کربلا کشته و مجروح شده‌اند. گفته می‌شود بسیاری از این افراد از شدت تشنگی و سرگردانی در بیابان‌ها و نیز به علت انفجار مین‌هایی که از زمان دفاع مقدس در طول مرزهای مشترک ایران و عراق باقی مانده است جان سپرده‌اند. پیش از این وزارت کشور از مشتاقان سفر زیارتی به عراق خواسته بود تا اطلاع ثانوی از سفر به این کشور خودداری کنند.

ادامه دستگیری خبرنگاران ایرانی در بغداد راديو آلمان - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

بغداد طبق خبر منتشر شده از سوی خبرگزاری فرانس پرس، يك تیم گزارشگر تلویزیونی وابسته به ایران در عراق توسط سربازان ارتش ایالات متحده آمریکا دستگیر شده است. گرچه تاریخ دستگیری این تیم گزارشگر تلویزیونی به روز اول ماه ژوئیه باز میگردد، يك خبرنگار دیروز این خبر را منتشر نموده است. در خبر منتشر شده از سوی این خبرگزاری، دو گزارشگر، يك مفسر و راننده آنها که وابسته به کانال دو جمهوری اسلامی ایران بوده اند در جریان فیلمبرداری از نواحی پیرامونی شهر جنوبی دیوانیه، توسط سربازان ارتش آمریکا بازداشت شده اند. این خبر از سوی رئیس دفتر شبکه تلویزیونی جمهوری اسلامی ایران در بغداد منتشر شده است. گفته میشود که سربازان آمریکایی این عده را علیرغم اعتراضشان به يك مرکز نظامی واقع در حوالی شهر دیوانیه منتقل نموده اند. باید خاطر نشان ساخت که تیم یاد شده سرگرم تهیه يك فیلم مستند از منطقه بوده که عمدتاً يك منطقه شیعه نشین است. کنسولگری جمهوری اسلامی ایران روز پنجشنبه برای کسب اطلاع از وضعیت این تیم گزارشگران تلویزیونی به پایگاه نظامی یاد شده مراجعه کرده است، ولی به وی اطلاع داده شده است که این افراد به زندان آمریکایی واقع در بغداد منتقل شده اند. این زندان در فرودگاه بین‌المللی بغداد ایجاد شده است.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های تهران: 29 تیر

بی بی سی - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

احتمال وجود اورانیوم غنی شده در ایران و تکذیب آن توسط مقامات دولتی، سخنان تونی بلر در کنگره آمریکا علیه جمهوری اسلامی، خودکشی دکتر دیوید کلی، مشاور ارشد تسلیحاتی وزارت دفاع بریتانیا، عنوان بیشتر روزنامه های یکشنبه تهران است. اعتماد، آفتاب یزد و جمهوری اسلامی نظر رییس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را منعکس کرده اند که گزارش های اخیر را گمانه زنی های زود هنگام خوانده است. رسالت و کیهان خودکشی دیوید کلی را با عنوان هائی مانند بحران در انگلیس، رسوائی در انگلیس در صدر اخبار خود منعکس کرده و سقوط دولت کارگری بریتانیا را نزدیک دیده اند. جمهوری اسلامی روزنامه صبح در سرمقاله خود کشته شدن دکتر دیوید کلی را قطعی دانسته و آن را به مخالفت مردم انگلستان با حمله نظامی ارتش آن کشور به عراق و افشای رازهای در این زمینه مربوط دانسته است.

رسالت سرمقاله خود را به خودکشی دکتر کلی اختصاص داده و در آن نوشته انگلیسی های برای مقابله با بحران ناشی از این حادثه به انتشار خبر استفاده ایران از اورانیوم غنی شده پرداخته اند. حشمت الله فلاحت پیشه در سرمقاله رسالت نظر داده که انتشار خبر امکانات هسته ای ایران توسط خبرگزاری رویتر تلاش لندن برای تحت الشعاع قرار دادن بحران داخلی است. اعتماد به سخنان نخست وزیر بریتانیا در کنگره آمریکا پرداخته و در مقاله ای با عنوان "بازی لندن" نوشته سخنان بلر در واشنگتن به وضوح نشان از تصمیم مشترک بریتانیا و آمریکا در مورد ایران دارد. جلال خوش چهره نویسنده مقاله اعتماد به دستگاه دیپلماسی ایران توجه داده که از این پس انگلستان به رایزنی های خود با اروپائیان در مورد ایران ادامه خواهد داد و به همین جهت در همان جایگاهی قرار می گیرد که ایران به آمریکا می نگرد.

آفتاب یزد در مقاله ای با اشاره به سخنان تونی بلر، نخست وزیر بریتانیا، علیه جمهوری اسلامی در کنگره آمریکا نوشته همه این ها ناشی از ضعف عملکرد سازمان امنیت و کشورهای عضو آن است که در نتیجه آمریکا و انگلیس احساس کرده اند که بدون موافقت اعضای سازمان ملل می توانند به هر کجا حمله کنند.

به نظر علی شیرازی نسب که مقاله اش در آفتاب یزد چاپ شده توسعه طلبی های آمریکا به عراق تمام نمی شود و سازمان ملل باید با برگزاری رفراندوم در عراق و سپردن امور آن کشور به مردم حضوری پر قدرت در صحنه بین المللی پیدا کند.

یاس نو نظر دوتی از نمایندگان اصلاح طلب مجلس را منعکس کرده که گفته اند خروج ایران از پیمان کنترل گسترش سلاح های هسته ای مقدمه بدترین گزینه کشور و پدید آورنده دوران سختی در ارتباط ایران با جهان خواهد بود.

محسن ترکاشوند و علی تاجرنیا اعضای کمیسیون امنیت ملی مجلس به یاس نو گفته اند موضع گیری برای خروج از معاهده ان پی تی بیشتر مصرف داخلی دارد و صدور قطعنامه علیه ایران را در دستور کار سازمان شورای امنیت سازمان ملل قرار می دهد.

نظریه خروج ایران از معاهدات بین المللی کنترل هسته ای هفته گذشته در مقاله ای توسط حسین شریعتمداری مدیر روزنامه کیهان به عنوان راه حلی برای جلوگیری از فشار آمریکا مطرح شد که در آن نوشته شده بود در صورت تن دادن ایران به بازرسی ها همان سناریوی عراق در مورد جمهوری اسلامی پیاده خواهد شد.

کیهان در سرمقاله یکشنبه خود به شدت به اصلاح طلبان و به ویژه به محمدرضا خاتمی دبیرکل جبهه مشارکت تاخته و با اشاره به حوادثی که در عراق رخ می دهد و مخالفت هائی که در کشورهای اروپائی علیه حمله نظامی به عراق وجود دارد نتیجه گرفته که دنیا به مخالفت با آمریکا و بریتانیا پرداخته ولی اصلاح طلبان ایرانی هنوز مردم را از ناخشنودی آنان می ترسانند.

یک هفته پس از اعلام درگذشت زهرا کاظمی عکاس خبرنگار کانادائی- ایرانی در زندان، بحث و گفتگو درباره این حادثه و مسببان در روزنامه های تهران ادامه دارد.

آفتاب یزد از قول یک مقام مطلع خبر در دادسرای تهران خبر داده که خبر درگذشت زهرا کاظمی توسط مقامات وزارت اطلاعات به دادسرای تهران اعلام شده است و به دنبال آن مقامات دادستانی از مدیرکل مطبوعات خارجی وزارت ارشاد خواسته اند آن را اعلام دارد.

اهمیت خبری که دادسرای تهران در اختیار آفتاب یزد قرار داده در آن جاست که خوشوقت مدیرکل مطبوعات خارجی وزارت ارشاد که این خبر را برای اول بار اعلام داشت به نوشته روزنامه های شنبه اعتراف کرده است که دادستانی تهران وی را در جریان خبر سکنه مغزی زهرا کاظمی گذاشته است. سایت های اینترنتی نزدیک به اصلاح طلبان پیش از آن خبر داده بودند که خوشوقت زیر فشار دادستان تهران مجبور به انتشار خبر سکنه مغزی زهرا کاظمی شده است و وی بدون اطلاع وزیر ارشاد خبری را که بعد از آن تکذیب شد به خبرگزاری ها داده است.

کیهان روزنامه عصر خبر داده که در جلسه روز یکشنبه مجلس چند تن از نمایندگان به شدت به سعید مرتضوی دادستان تهران حمله برده و وی را در دستگیری های اخیر و مرگ زهرا کاظمی مقصر دانسته اند.

کیهان در حمایت از دادستان تهران نمایندگان اصلاح طلب را متهم کرده که در صدد پرونده سازی برای یک قاضی متعهد هستند.

یاس نو در مقاله ای تحت عنوان "بی تدبیری کافی است" نوشته اقدام دولت در پذیرش علت مرگ زهرا کاظمی که ضربه مغزی بوده است گامی از سر تدبیر بود در شرایطی که دستگاه دیپلماسی ایران بی دلیل و منطق فشار مضاعف و بی قاعده ای را تحمل می کند.

مراد ویسی در مقاله یاس نو نوشته اگر با همین تدبیر و صداقت با دنیا عمل نکنیم چه بسا به دست خود کمک کرده ایم که اجماعی در سطح بین المللی علیه ایران ایجاد شود و دایره تنگ موجود از این هم تنگ تر خواهد شد.

ایران روزنامه خبرگزاری جمهوری اسلامی در صدر اخبار خود خبر داده که مجلس روز یکشنبه درباره دو لایحه پیشنهادی رییس جمهور تصمیم گیری می کند.

علی شکوری راد در مقاله ای در یاس نو مسوولان جمهوری اسلامی را متهم کرده که از فرصت هائی که بعد از دوم خرداد در اختیار کشور قرار گرفت به خوبی بهره برداری نکردند و شرایط کشور به نقطه بحرانی رساندند.

نماینده اصلاح طلب تهران با اشاره به دو لایحه ای که رییس جمهور آن را تهیه و به مجلس پیشنهاد کرده است نوشته اگر فرصت های اندک باقی مانده را هم از دست بدهیم دیر یا زود دست حادثه با سیلی محکمی همه ما را از خواب بیدار خواهد کرد

ایران و کوبا طراح اصلی مقررات جهانی اینترنت در سازمان ملل
آندرس اوپنهاجر، The Ledger نوزدهم ژوئیه 2003 - رادیو آمریکا - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

کسانی که با شنیدن این واقیعت که لیبی، رئیس کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد شد به خشم آمدند، حال باید این خبر را بشنوند: ایران و کوبا، دو تا از بدترین دیکتاتوری های جهان، در تهیه پیش نویس جدید مقررات مربوط به اینترنت از طرف سازمان ملل، نقش عمده به عهده دارند. تعجیبی ندارد که این دو رژیم سرکوبگر، قواعدی برای استفاده از اینترنت پیشنهاد کرده اند که اگر در اجلاس سازمان ملل در ژنو در دسامبر، با نام «نشست جامعه جهانی اینترنت» تصویب شود، نه فقط سانسور گسترده اینترنت را تشویق می کند، بلکه کنترل دولتی بر رادیو و تلویزیون را نیز افزایش می دهد.

برگزار کننده این کنفرانس، یونسکو است، سازمان فرهنگی، علمی و آموزشی ملل متحد که وقتی کارزار موسوم به «نظام جهانی جدید اطلاعات» را به راه انداخت، باعث شد تا هجده سال قبل ایالات متحده از آن سازمان خارج شود. قرار است امسال مجدداً آمریکا به یونسکو ملحق شود. وقتی خبر اجلاس جهانی اینترنت را شنیدم، به سایت رسمی آنها رفتم: www.itu.int/wsis و پیش نویس های پیشنهادی را خواندم. ترسناک ترین پاراگراف ها مال کوبا است، کشوری که فقط امسال 75 مخالف صلحجوی خود را دستگیر کرد؛ از این تعداد، 26 نفر روزنامه نگار هستند و برخی از آنها تا 28 سال مجازات زندان گرفته اند، برای «جنایاتی» مانند داشتن ضبط صوت و دستگاه های کپی غیر مجاز و یا انتشار مقاله در نشریات خارجی.

پیشنهاد های ایران ملایم تر است، نظیر این جمله: در بیانیه اعلام اصول توسط اجلاس، در جایی که بیانیه خواهان دسترسی ارزان و همگانی به اینترنت می شود، نوشته شود "در تطابق با قوانین داخلی هر کشور..."

مسئله کلیدی در اجلاس ژنو این است که آیا جامعه جهانی، استفاده از فیلتر را که بسیاری از حکومت های دیکتاتوری برای مسدود کردن و بستن سایت هایی که از نظر سیاسی برای آنها نامناسب است به کار می گیرند، صحه می گذارد یا محکوم می کند...

نتیجه می گیریم که اگر دیکتاتوری ها در کنفرانس دسامبر موفق شوند که این پویا ترین و رشدیابنده ترین وسیله ارتباطی قرن را تحت کنترل بیشتر دولت ها قرار دهند، یونسکو را باید به عنوان یکی از خطرناک ترین حامیان سانسور در ابعاد جهانی دید.

شاید بیش از هر چیز، به اتحادی از دموکراسی های جهان نیاز داریم که با سانسور اینترنت مبارزه کنند. کریستوفر کاکس، نماینده جمهوریخواه ایالت کالیفرنیا، لایحه ای را پیشنهاد کرده که از دولت آمریکا می خواهد "با هدایت و سازماندهی منابع عمده سخن پراکنی در سطح جهان، دست به یک تلاش بین المللی برای درهم شکستن سانسور، پرازیت و بلوک کردن اینترنت بزند". منابع مطلع در کنگره می گویند که اینکار از نظر فنی، شدنی است.

اجلاس دسامبر به جای بحث درباره تحمیل سانسور در سطح جهان، باید رژیم هایی را افشاء کند که همچنان، حق ابتدایی شهروندانشان به خواندن آنچه را که می خواهند، پامال می کنند.

دولت کوبا این ادعای مقامات آمریکایی را که کوبا بر روی برنامه های ماهواره ای آمریکا که برای ایران فرستاده می شود، پرازیت می فرستد، رد کرد.

شنبه 28 تیر 1382 - 19 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از منابع خبری ماهواره ای، ایالات متحده ادعا کرده است، کوبا از منطقه ای نزدیک هاوانا بر روی برنامه های ماهواره ای آمریکا که از جمله برای ایران فرستاده می شود، پرازیت می فرستد.

ریچارد بوچر، سخنگوی کاخ سفید اظهار داشته است: «ما موضوع پرازیت انداختن بر روی برنامه های ماهواره ای برای ایران را به اطلاع دولت کوبا رسانده ایم و به گمان من اختلال در ماهواره ای تجاری skynet از اطراف کوبا صورت گرفته است.»

به ادعای بوچر، آمریکا با نمایندگان دولت کوبا در واشنگتن گفت و گو کرده و به طور رسمی از کوبا خواسته است تا این موضوع را مورد توجه قرار دهد.

هفته نامه های ایران: 27 تیر

بی بی سی - جمعه 27 تیر 1382 - 18 ژوئیه 2003

حادثه 18 تیر کوی دانشگاه تهران، مرگ عزت ابراهیم نژاد، حزب مشارکت و دیدار نماینده سازمان ملل در امور عراق با محمد خاتمی عنوان اصلی هفته نامه های چاپ تهران است. "کارکردها و پیامدهای تفکر پادگانی" عنوان سرمقاله این شماره هفته نامه آبان است.

محمد حسن علیپور، مدیر مسئول آبان، با اشاره به برگزار نشدن مراسم سالگرد 18 تیر نوشته است: "حرکت اعتراضی مسالمت آمیز دانشجویان در 18 تیر 78 با نگرشی پلیسی و پادگانی مهار شد و پس از آن هر نوع حرکت اعتراضی مسالمت آمیز دیگر با چنین نگاهی کنترل و مهار شده است." به نوشته آبان "بخش غیر دموکراتیک حاکمیت که در انتخابات مختلف سال های اخیر با رای نه از سوی مردم رو برو شده است اتخاذ چنین روشی را در برخورد با مخالفان و ناراضیان، به عنوان یک استراتژی و سیاست کلان در دستور کار قرار داده است."

سرمقاله نویس آبان، تهدید و نپذیرفتن رای مردم را از سوی بخش غیر انتخابی به سال 76 و پیروزی محمد خاتمی مرتبط دانسته و نوشته است: "خاتمی اما تسلیم این تهدید و ارباب شد و بنا بر همان مصلحت هایی که بر وی تحمیل شده بود سکوت اختیار کرد و حتی توجیه گر رفتارهای غیردموکراتیک و مغایر با موازین حقوق بشر گردید و به این وسیله خلا رهبری در جنبش اصلاح گرایی ایران به تحقق پیوست."

هفته نامه صدا گزارشی از زندگی و چگونگی کشته شدن عزت ابراهیم نژاد در واقعه 18 تیر 78 کوی دانشگاه تهران چاپ کرده و به نقل از برادرش نوشته است: "جنازه را به خانه آوردیم و همانجا شستشو دادیم. با چاقو به کشاله رانش زده بودند. بغل پایش هم جای سنگ و باتوم بود. پشت کمرش به اندازه یک وچوب جای زنجیر بود و همه اش کبود شده بود. انگار دست هایش را با طناب بسته بودند. گلوله هم به شقیقه اش خورده بود و چشم را هم خالی کرده بودند." صدا او را مظلومی خوانده که هنوز نیز هیچ کس دلش نمی خواهد به پرونده او رسیدگی شود. "مردی از پشت پرده و کوله باری از تناقض" عنوان اصلی هفته نامه جام، ارگان جامعه اسلامی مهندسين، است که در آن زندگی و افکار محمد موسوی خوئینی ها مدیر مسئول روزنامه توقیف شده سلام را نقد شده است.

به نوشته جام، خوئینی ها زمانی تندروترین چهره در عرصه سیاسی بود و داستان های بسیاری در مورد حمایت او از برخورد خشن با متعرضان و منتقدان انقلاب نقل می شود و زمانی نیز در معیت دانشجویان خط امام، پرچم آمریکا را به آتش کشید و لانه جاسوسی را تسخیر کرد. جام، موسوی خوئینی ها را مرد پشت پرده جبهه دوم خرداد معرفی می کند و می نویسد: "روزی دشمنانش او را آخوند سرخ می نامیدند اما موسوی خوئینی های امروز که در خانه چند هزار متری زندگی می کند دیگر نه تنها از مبارزه با آمریکا سخن نمی گوید بلکه واژه هایی چون استکبار و مستضعف را نیز بر زبان نمی آورد."

هفته نامه شما ارگان جمعیت موتلفه، در یادداشتی حزب مشارکت را مورد انتقاد قرار داده و نوشته است: "حزب مشارکت یک حزب دولت ساخته است که پس از پیروزی سید محمد خاتمی در انتخابات ریاست جمهوری در سال 76 و به خاطر گرفتن سهام مناسب از قدرت توسط جمعی از اطرافیان ایشان تشکیل شد."

نویسنده از حزب مشارکت انتقاد کرده که همیشه نظام و حکومت را مورد خطاب قرار داده اند و به جای پاسخگویی به مردم در نقش اپوزیسیون ظاهر شده اند.

به نوشته شما، هم اکنون هنگام مطالبه پاسخگویی بدون و چون و چرا از سوی مردم فرار رسیده و مردمی که به آنها فرصت خدمت داده و قدرت دو قوه را در اختیار آنها قرار داده اند نتیجه ائتلاف وقت، منابع مالی و انرژی اجتماعی را از آنها می خواهند.

هفته نامه یالثارات، ارگان انصار حزب الله، سخنان امیر محبیبان دبیر سرویس روزنامه رسالت را نقل کرده و نوشته است: "هر حزبی که اقدامات افراطی انجام دهد از دیدگاه عمومی به کنار خواهد رفت و به نظر می رسد افکار عمومی از رفتارهای حزب مشارکت به این نتیجه رسیده است که روزهای آخر حزب مشارکت فرا رسیده است."

همشهری جمعه و ایران جمعه، دیدار محمد خاتمی با سرچویدوملو، نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور عراق را مهم یافته اند.

ایران جمعه به نقل از خاتمی نوشته است: "تشکیل شورای حکومتی در عراق اگر منجر به استقرار حکومتی مردمی شود گامی به سوی تامین خواست های مردم است ولی این شورا نباید توجیه کننده تدوام اشتغال باشد."

همشهری جمعه، نیز سخنان سرچویدوملو را نقل کرده و نوشته است: "در صورت حمایت سازمان ملل و همسایگان عراق، شورای حکومتی می تواند اختیارات بیشتری به دست آورد."

هفته نامه گوناگون به نقل از محمد عطریانفر، مدیر مسئول سابق روزنامه همشهری و عضو حزب کارگزاران نوشته است: "سرمایه عظیم نفت حاکمیت را از پاسخ گویی در برابر مردم معاف کرده است و پدیده به نام دموکراسی در فرهنگ سیاسی ملت ما جایگاه واقعی خود را حتی 23 سال بعد از انقلاب پیدا نکرده است."

به گفته آقای عطریانفر، برای نهادینه شدن مردم سالاری، دموکراسی و آزادی خواهی باید اعتقاد پیدا کرد و برای پایدار شدن آن هزینه لازم را

گوناگون

متن کامل گزارش هیئت ویژه رییس جمهوری برای رسیدگی به مسئله فوت خانم زهرا کاظمی

مرگ زهرا کاظمی به علت سکنه مغزی نبوده است

یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

گزارش هیات ویژه رییس جمهوری برای رسیدگی به مسئله فوت خانم زهرا کاظمی منتشر شد. به گزارش گروه دریافت خبر خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) متن کامل این گزارش که تقدیم رییس جمهور شده و نسخه‌ای از آن به ایسنا با نامبر ارسال شده است؛ در پی می‌آید:

به دنبال دستور رییس جمهوری، کمیته پیگیری با عضویت وزرای اطلاعات، دادگستری، کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی بلافاصله کار خود را آغاز کرد و در مرحله نخست از دستگاه‌های ذیربط خواست تا گزارش‌های کارشناسی و فنی خود را به کمیته ارائه نمایند.

بر این اساس وزارت‌خانه‌های اطلاعات، دادگستری و کشور با استفاده از همکاری‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نیروی انتظامی و سازمان پزشکی قانونی گزارش‌های مربوط را تهیه و در اختیار کمیته قرار دادند. اعضای کمیته ویژه تحقیق رییس جمهوری و کارشناسان و مشاوران طی ۷ جلسه بحث و بررسی نتایج تحقیقات خود در جلسه‌ای که از ساعت ۶:۳۰ تا ۱۰:۳۰ صبح روز ۸۲/۴/۲۸ در محل دفتر وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد، جمع بندی کردند و آن را در چهارده صفحه به حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای سید محمد خاتمی، رییس جمهور محترم تقدیم نمودند که متن آن بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

در پی انتشار خبر فوت خانم زهرا کاظمی، خبرنگار و عکاس ایرانی - مقیم کانادا - که روز شنبه ۸۲/۴/۲۱ و به دنبال دستگیری و سپس بستری شدن وی در بیمارستان روی داد، طی دستوری از سوی رییس جمهوری محترم به تاریخ ۸۲/۴/۲۲ کمیته‌ای مرکب از آقایان احمد مسجد جامعی (وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی)، حجه الاسلام و المسلمین موسوی لاری (وزیر کشور)، حجه الاسلام و المسلمین یونسی (وزیر اطلاعات) و حجه الاسلام و المسلمین شوشتری (وزیر دادگستری)، مأمور رفع ابهام‌ها و روشن ساختن قضیه و عوامل موثر در آن و اعلام به ایشان و افکار عمومی شدند.

این گزارش، در برگزیده دست‌آورد هفت جلسه متعدد هیات ویژه و کمیته کارشناسی و تیم‌های پزشکی، اطلاعاتی، امنیتی و انتظامی و قضایی است و با نتیجه‌گیری، پیشنهادات و ملاحظات پایان می‌پذیرد.

الف: زهرا کاظمی کیست؟

زهرا (زیبا) کاظمی، نام پدر احمد، به شماره شناسنامه ۲۱۱۶ و تبعه ایران در سال ۱۳۲۷ در شیراز به دنیا آمد.

وی در ایران موفق به دریافت مدرک لیسانس در رشته سینما شد و ۲۹ سال قبل در فرانسه اقامت گزید و از دانشگاه سوربن دکترای هنر گرفت.

در فرانسه با همسر ایرانی‌اش، محمد علی هاشمی، اختلاف پیدا کرد و یکسال پس از تولد تنها فرزندش سلمان (استفان)، از شوهر جدا شد.

خانم کاظمی به عنوان خبرنگار عکاس به طور آزاد فعالیت می‌کرده و با نشریاتی مانند رکتو ورسو (Recto Verso)، گارت دو فم (Gazotto de femme) و گلوب اند میل (Globe and Mail) چاپ کانادا و نیز موسسه عکس انگلیسی کمراپرس (Camera Press) همکاری داشته است.

مشارالیهها در آبان ماه ۱۳۸۰، برای نخستین بار فعالیت خبری خود را در ارتباط با ایران آغاز کرد. او در این تاریخ با معرفی روزنامه گارت دو فم و گذرنامه ایرانی جهت عزیمت به افغانستان به اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراجعه کرد.

این اداره کل با هماهنگی مراجع قانونی ذیربط، وی را در تاریخ ۸۰/۹/۲۰ به مرز دوغارون معرفی کرد و برای بازگشت او از افغانستان در تاریخ ۸۰/۹/۲۷ اقدام نمود.

او سپس در تاریخ ۸۱/۳/۲۱ از ایران خارج می‌شود و دوباره در تاریخ ۸۲/۲/۱ به کشور باز می‌گردد. وی در تاریخ ۸۲/۲/۳ با معرفی اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی و هماهنگی قرارگاه‌های نظامی ذیربط از مرز پرویزخان عازم سلیمانیه می‌شود و در تاریخ ۸۲/۲/۲۹ از همان مرز، اما بدون اطلاع این اداره کل به کشور باز می‌گردد.

مشارالیهها پس از بازگشت از عراق در تاریخ ۸۲/۳/۲۷ همراه با گذرنامه ایرانی و معرفی نامه‌ای از سوی موسسه عکس انگلیسی کمراپرس به اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی مراجعه می‌کند و درخواست تهیه عکس از زندگی روزانه مردم عادی در شهر تهران، دانشجویان و چند دانشگاه تهران و نیز کوی دانشگاه می‌نماید. در معرفی کمراپرس، هدف از فعالیت خانم کاظمی تهیه عکس از زندگی روزانه مردم عادی در شهر تهران، قید شده بود.

در تاریخ ۸۲/۳/۳۱ معرفی نامه‌ای از سوی اداره کل مذکور خطاب به نیروهای انتظامی صادر می‌شود و چهار موضوع درخواست شده فوق‌الذکر در آن قید می‌گردد.

در این معرفی‌نامه که رونوشت آن برای معاونت ذیربط در ناجا ارسال می‌شود، از نیروهای انتظامی درخواست می‌گردد تا همکاری‌های لازم را طبق «ضوابط و مقررات» با نامبرده از تاریخ ۸۲/۳/۳۱ تا ۸۲/۴/۷ به عمل آورند. این معرفی‌نامه در تاریخ ۸۲/۴/۲ از سوی اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی به خانم کاظمی تحویل می‌شود و عصر همان روز مشارالیهها برای تهیه عکس و گزارش از

خانواده‌های زندانیان ناآرامی‌های اخیر تهران در برابر زندان اوین حضور می‌یابد و در ساعت ۱۷:۴۰ از سوی دادستانی بازداشت می‌شود.
خانم کاظمی در این اقدام، برخلاف مجوز اعطا شده به وی عمل کرده و همچنین از محلی عکس گرفته که با علامت «عکسبرداری ممنوع» مشخص بوده است.
این خبرنگار ایرانی از زمان بازداشت (ساعت ۱۷:۴۰ مورخ ۸۲/۴/۲) تا ساعت ۲۰ دقیقه بامداد مورخ ۸۲/۴/۶ که به بیمارستان بقیه‌الله‌الاعظم منتقل شده، به ترتیب در اختیار دادستانی، اطلاعات ناجا و وزارت اطلاعات بوده است.
وی ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۶ در بیمارستان بقیه‌الله‌الاعظم به اعمای کامل و دائم می‌رود و در ساعت ۱۶:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۱۹ در بیمارستان دارفانی را وداع می‌گوید.
ب: اهم اقدامات کمیته ویژه:

نشست مقدماتی وزرای عضو کمیته ساعت ۱۹ روز یکشنبه مورخ ۸۲/۴/۲۲ برگزار شد. در این نشست که معاون مطبوعاتی وزارت ارشاد حضور داشت، راه‌کارهای ورود هیات به مسئله مورد بررسی قرار گرفت و سپس آقایان وزرا یکی از معاونین خود را به عنوان نماینده ویژه برای پیگیری موضوع تعیین کردند.

ساعت ۷ بامداد روز دوشنبه ۸۲/۴/۲۳ جلسه معاونین وزارت ارشاد، اطلاعات و دادگستری در دفتر وزیر ارشاد برگزار شد. در این نشست فرضیه‌های محتمل در حادثه مرگ خانم کاظمی بررسی و مقرر شد برای تکمیل کادر کمیته ویژه و شروع بررسی‌های تخصصی از وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دعوت شود با کمیته همکاری کنند.

همچنین از نیروی انتظامی خواسته شد تا یکی از معاونین خود را برای پیگیری اطلاعاتی و پلیسی به کمیته معرفی نماید. به علاوه مقرر شد هر يك از دستگاه‌هایی که در مقطعی از دوران بازداشت خانم کاظمی، مسئولیت نگهداری وی را بر عهده داشته‌اند، گزارش مستقلی را از نحوه بازجویی و نگهداری مشارالیها تهیه و تا روز چهارشنبه ۸۲/۴/۲۵ به کمیته ارائه نمایند.

ساعت ۲۰:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۲۳ جلسه کمیته کارشناسی در دفتر وزیر ارشاد برگزار شد و در آن دکتر پزشکیان، وزیر بهداشت، نتیجه مشاهدات و بررسی‌های تخصصی خود را همراه با نتایج گزارش سه گروه تخصصی مستقل شامل متخصصان جراحی مغز و اعصاب، گوش و حلق و بینی و نیز چهار تن از کارشناسان رسمی پزشکی قانونی، به اطلاع اعضا رسانید. بر اساس گزارش وی مرگ خانم کاظمی بر اثر ضربه به جمجمه و خونریزی حاصل از آن به وقوع پیوسته و این ضربه موجب ایجاد شکستگی خطی در جمجمه شده است.

در این جلسه مقرر شد برای تکمیل بررسی‌های تخصصی پزشکی، پرونده‌های پزشکی متوفی در محل زندان اوین و بیمارستان بقیه‌الله‌الاعظم - محلی که وی در آن بستری شده و سپس فوت کرده است - زیر نظر دکتر پزشکیان مورد مطالعه قرار گیرد. در این نشست تصمیم گرفته شد که به منظور بررسی‌های بیشتر، دفن جسد به تاخیر افتد و خبر آن نیز به اطلاع افکار عمومی برسد.
ساعت ۱۴ مورخ ۸۲/۴/۲۴ کمیته کارشناسی با حضور دکتر پزشکیان در دفتر وزیر ارشاد برگزار شد. نتایج بررسی‌های پزشکی قانونی دایر بر شکستگی خطی جمجمه در قسمت چپ سر و سالم بودن سایر اندام‌های متوفی قرائت شد. در این گزارش تصریح شده است علت فوت شکستگی جمجمه و خونریزی مغزی به خاطر برخورد جسم سخت به سر یا برخورد سر به جسم سخت می‌باشد و علائمی دال بر ضرب و جرح در آن دیده نمی‌شود.

در این نشست بررسی‌های فنی دستگاه‌های ذریبط در دوره بازداشت خانم کاظمی مشتمل بر دادستانی عمومی و انقلاب تهران، نیروی انتظامی و وزارت اطلاعات قرائت شد و هر يك از نمایندگان دستگاه‌ها به تشریح وقایع رخ داده در طول نگهداری مشارالیها اعم از رفتارها و روحیات وی، رفتار قاضی، بازجو و سایر مامورین مراقب، اظهارات شفاهی و کتبی وی، نحوه رفتار ماموران و محل‌های نگهداری او پرداختند.

در این نشست مقرر شد: پرونده پزشکی مشارالیها در بیمارستان بقیه‌الله‌الاعظم و بهداری اوین توسط وزارت اطلاعات تهیه و در اختیار آقای دکتر پزشکیان قرار گیرد. گزارش‌های ارائه شده دستگاه‌ها در چهار مقطع یعنی ۲۱ ساعت اول (در دادسرا و زندان)، ۲۶ ساعت بعد (در ناجا)، ۴ ساعت (در دادسرا و زندان) و ۲۶ ساعت آخر (در اطلاعات) با ذکر جزئیات دقیق با استفاده از اسناد و مدارک موجود و نیز ملاقات و مصاحبه با مامورین، بازجوها و کلیه افرادی که به نوعی با خانم کاظمی در تماس بوده و یا حرکات وی را تحت نظر داشته‌اند تهیه و بطور کتبی تقدیم وزیر ارشاد شود.

ساعت ۸ بامداد روز چهارشنبه ۸۲/۴/۲۵ جلسه وزرای عضو کمیته ویژه رئیس جمهوری در محل جلسات هیات دولت و با حضور دکتر پزشکیان، معاونان مطبوعاتی وزارت ارشاد، وزارت ارشاد کشور و وزارت اطلاعات برگزار شد. ابتدا دکتر پزشکیان نتایج مطالعات پرونده‌های بالینی و روند اقدامات پزشکی را تشریح و نتیجه آن را به این شرح اعلام کرد. **مرگ بر اثر خونریزی مغزی ناشی از ضربه به سر بوده و علت آن سکنه نبوده است.** گزارش پزشک زندان اوین قرائت شد که آقای پزشکیان گفت: به دلیل خونریزی بینی وقوع حادثه خیلی کمتر از دو هفته می‌باشد و باید تازه اتفاق افتاده باشد و لازم است برای تعیین زمان تقریبی وقوع حادثه بررسی بیشتری انجام شود. کمیته تصمیم گرفت تا اعلام رسمی علت مرگ و زمان تقریبی وقوع حادثه توسط پزشکی قانونی، هیچ خبری اعلام نشود. با توجه به

تقاضای مادر مرحومه، جسد متوفی هر چه زودتر تحویل خانواده وی شود و چنانکه اعضای خانواده مایل به معاينه جسد توسط پزشکان معتمد خود می‌باشند، تسهیلات لازم فراهم گردد. همچنین برای مستند نمودن هر چه بیشتر بررسی، قرار شد از جسد عکس و فیلم تهیه و در سوابق سازمان پزشکی قانونی نگهداری شود.

ساعت ۱۹ روز چهارشنبه ۸۲/۴/۲۵ آقایان وزرا با حضور کارشناسان، گزارش‌های مستند و مکتوب نیروی انتظامی و وزارت اطلاعات را بررسی کردند. اما گزارش مکتوب دادستانی آماده تحویل نبود، به این جهت مقرر شد گزارش مذکور توسط وزیر دادگستری فوراً تهیه و ارسال شود. در این نشست پرسش‌ها و ابهامات اعضای کمیته مطرح و مورد بررسی قرار گرفت. در پایان، صورتجلسه کمیسیون پزشکی قانونی که با حضور آقایان دکتر پزشکیان (وزیر) و دکتر صدر (رئیس سازمان پزشکی قانونی) تشکیل و به امضا دوازده تن از متخصصان مستقل رسیده بود، قرائت شد.

در این صورتجلسه زمان ضریب‌دگی جمجمه به احتمال قوی در محدوده زمانی پنجم تیرماه و حداکثر تا ۲۴ ساعت قبل از آن برآورد شده است.

در این جلسه آقایان وزرا چارچوب گزارش نهایی را تعیین و مقرر کردند که این گزارش روز شنبه آماده تقدیم به رئیس جمهوری شود.

ج - سیر وقایع دوران بازداشت:

* مرحله‌ی نخست (۲۱ ساعت در اختیار داسرا و زندان)

۱- ساعت ۱۷:۴۰ مورخ ۸۲/۴/۲ خانم زهرا کاظمی در حالی که با یک عدد دوربین عکاسی در حال عکسبرداری از تجمع خانواده‌های زندانیان ناآرامی‌های خردادماه در مقابل زندان اوین و منطقه‌ی با علامت «عکسبرداری ممنوع» بوده به داخل نگهبانی زندان راهنمایی شده و با حضور دو نفر از قضات از وی توضیح خواسته می‌شود.

نامبردگان از خانم زهرا کاظمی می‌خواهند معرفی‌نامه‌ی وزارت ارشاد، دوربین و فیلم‌های خود را جهت بازبینی تحویل دهد و زندان را ترک گوید و روز بعد برای دریافت لوازم خویش مراجعه کند. وی از این امر سر باز می‌زند و اظهار می‌دارد که می‌خواهد با مسوولیت خود، در کنار لوازم خویش در زندان باقی بماند. سپس خانم کاظمی فیلم داخل دوربین را خارج می‌کند و آن را در برابر نور، سیاه می‌نماید. خانم کاظمی فیلم دیگر خود را نیز به همین نحو سیاه می‌کند.

۲- ساعت ۲۰:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۲ توسط یکی از پرسنل زندان اوین به بند ۲۴۰ به عنوان «تحت نظر» اعزام می‌شود.

۳- ساعت ۲۲:۲۵ مورخ ۸۲/۴/۲ لغایت ۲:۳۰ بامداد روز ۸۲/۴/۳ توسط معاون دادستان بازجویی به عمل می‌آید که در بخشی از بازجویی، دادستان تهران نیز حضور داشته است.

۴- ساعت ۲:۳۰ تا ۱۰:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۳ در بند ۲۴۰ استقرار داشته است.

۵- ساعت ۱۰:۳۰ از بند تحویل گرفته می‌شود و توسط بازپرس شعبه ۱۲ قرار بازداشت صادر و بدین منظور به بند نسوان زندان اوین تحویل می‌گردد.

۶- ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۳ جهت ادامه‌ی تحقیقات و به منظور گردآوری سوابق کیفری و تحقیق درباره‌ی وضعیت مشارالیه‌ها تحویل اطلاعات نیروی انتظامی می‌شود.

* مرحله‌ی دوم (۲۶ ساعت در اختیار نیروی انتظامی)

۱- ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۳ با اخذ دستور قضایی به بند نسوان مقر ۱۱۰ (وابسته به اطلاعات نیروی انتظامی) تحویل می‌شود.

۲- ساعت ۱۸:۴۵ مسوول مقر ۱۱۰ برای صحبت با خانم کاظمی وارد بند نسوان می‌شود.

۳- ساعت ۲۲ بازجویان برای بازجویی متهم وارد بند نسوان شده و پس از ۱۰ دقیقه از آن خارج می‌شوند.

۴- ساعت ۱۶:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۴ متهم به همراه راهنمایانش جهت تحویل به زندان اوین از قرارگاه خارج می‌شود.

مشارالیه‌ها هنگامی که در اوین صدای بازجو را که به استقبال او آمده بود می‌شنود، شروع به فریاد زدن و فحاشی علیه او می‌کند.

* مرحله‌ی سوم (۴ ساعت در اختیار داسرا)

۱- ساعت ۱۷:۲۰ مورخ ۸۲/۴/۴ متهم در اختیار داسرا قرار می‌گیرد. نماینده‌ی وزارت اطلاعات وی را تحویل گرفته و به بند ۲۴۰ منتقل می‌کند و او تا ساعت ۲۱:۳۰ در آنجا می‌ماند.

برای اطلاع از این مدت زمان باید گزارش "وقعه" مورد بررسی قرار گیرد.

* مرحله‌ی چهارم (۲۶ ساعت در اختیار وزارت اطلاعات)

۱- ساعت ۲۱:۴۰ مورخ ۸۲/۴/۴ در زندان اوین در اختیار کارشناسان وزارت اطلاعات قرار می‌گیرد.

۲- از ساعت ۲۱:۴۵ تا ۲۲:۱۵ در همان تاریخ به مدت ۳۰ دقیقه به طور شفاهی با وی گفت و گو شده و بازجویی از وی به روز بعد موکول می‌شود. سپس متهم برای استراحت به بند باز می‌گردد.

۳- ساعت ۲۲:۳۰ در همان تاریخ لغایت ۱۰ صبح روز بعد (۸۲/۴/۵) در بند بوده است.

۴- ساعت ۱۰ تا ۱۴ مورخ ۸۲/۴/۵ اولین مرحله‌ی بازجویی انجام شده. مشارالیه‌ها از پاسخ به پرسش‌های مامورین طفره رفته و اظهار می‌دارد این پرسش‌ها هیچ ارتباطی با حرفه‌ی وی ندارد.

۵- ساعت ۱۴ به بند بازگردانده می‌شود و تا ساعت ۱۵:۳۰ در آنجا می‌ماند.

۶- ساعت ۱۵:۳۰ مرحله‌ی دوم بازجویی شروع می‌شود و تا ساعت ۱۶:۳۰ ادامه می‌یابد.

۷- ساعت ۱۶:۳۰ پزشك وزارت اطلاعات وي را معاينه مي‌كند. در گزارش وي آمده است: بيمار حال عمومي خوبي داشته، به سوالات درماني به خوبي پاسخ مي‌داده و فقط كمی احساس بي‌حالي و ضعف داشته است. پزشك به وي توصیه مي‌كند ضمن پرهيز از اعتصاب غذا، دارو مصرف كند.

۸- ساعت ۱۷ تا ۱۹ بازگشت به اطاق بازجويي و ادامه‌ي بازجويي از متهم، در اين هنگام بازجويان احساس مي‌كنند كه وي حال عادي ندارد. در اين هنگام توسط پرستار به او آب قند داده مي‌شود و او آن را مي‌آشامد و سپس به بند بازگردانده مي‌شود.

۹- ساعت ۲۰:۴۰ از طرف محافظين به سرپرست بند اعلام مي‌شود كه متهم بي‌حال است. از بهداري (پرستار بند امنيتي) به بند مراجعه مي‌كند و خانم كاظمي مي‌گويد «بي‌حال هستم آمپول تقويتي مرا تزريق كنيد».

متهم پس از ادای این جملات می‌خواهد و پس از ۱۰ دقیقه مجدداً گزارش ناراحتی شدید وی به مسوولان می‌رسد. او از بی‌حالی و تهوع و سردرد شکایت دارد و در همین هنگام در حال پاك کردن بینی خود متوجه خون تازه در آن می‌شود. پس از چند لحظه استفراغ می‌کند که خون روشن در آن مشاهده می‌گردد. در این‌جا تصمیم می‌گیرند وی را با ویلچر به بهداري اوين انتقال دهند.

۱۰- ساعت ۲۲:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۵ بهداري اوين تصمیم می‌گیرد بيمار را كه حالش به وخامت گذارده، به بیمارستان بقیه‌الله الاعظم منتقل کنند. در این ساعت بيمار با همراهي ۲ نفر مراقب به وسیله‌ي آمبولانس بهداري اوين به بیمارستان بقیه‌الله الاعظم منتقل می‌گردد.

د- اقدامات پزشکی:

۱- خانم زهرا كاظمي در ۲۰ دقیقه بامداد مورخ ۸۲/۴/۶ به همراه سه نفر ديگر به بیمارستان بقیه‌الله‌الاعظم وارد می‌شود. در معرفی‌نامه، علت مراجعه با ذکر جزئیات پزشکی «ناراحتی گوارشی» ذکر شده است.

۲- اقدامات پزشکی در مورد بيمار بر اساس تشخيص مبتني بر ناراحتی‌هاي گوارشی به اجرا درمی‌آید كه گزارش آن موجود است.

۳- در ساعت ۱۳:۳۰ روز ۸۲/۴/۶ بيمار با مرگ مغزي به بخش مراقبت‌هاي ویژه منتقل و درمان‌هاي مغز و اعصاب براي او آغاز می‌شود.

۴- در ساعت ۱۷:۳۰ مورخ ۸۲/۴/۱۹ بيمار فوت می‌کند.

۵- علت و زمان فوت:

۱- بنا به گزارش پزشکی قانوني علت فوت خانم كاظمي «شكستگی جمجمه، خونريزي مغزي و عوارض آن در اثر اصابت جسم سخت به سر و پا برخورد سر به جسم سخت» است.

۲- بنا به گزارش مورخ ۸۲/۴/۲۵ سازمان پزشکی قانوني كه نظر نهايي كميسيون پزشکی متشكل از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رييس سازمان پزشکی قانوني و ۱۳ نفر از پزشكان متخصص رشته‌هاي مختلف را منعكس ساخته، زمان ضرب‌ديدگي در محدوده‌ي پنجم تيرماه ۸۲ و حداكثر تا ۲۴ ساعت قبل از آن برآورده شده است.

۳- به منظور بررسی دقیق‌تر و حصول اطمینان بیشتر به دعوت آقای دکتر پزشکیان وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجدداً كميسيون پزشکی متشكل از ایشان و هفت نفر از آقایان پزشكان متخصص رشته‌هاي جراحی مغز و اعصاب، رادپولوژی و پزشکی قانوني موضوع را مورد بررسی قرار داد و در صورت‌جلسه مورخ ۸۲/۴/۲۷ اعلام داشت كه بر اساس مندرجات پرونده باليني بیمارستان بقیه‌الله‌الاعظم، ضربه به سر در فاصله‌ي زمانی حداكثر تا ۳۶ ساعت قبل از ورود و بستري شدن در این بیمارستان (۲۰ دقیقه بامداد ۸۲/۴/۶) وارد آمده و به احتمال قوي همراه با بيهوشي اوليه نیز بوده است.

- نتیجه‌گیری:

با توجه به گزارش‌هاي پزشکی در مورد زمان ضرب‌ديدگي جمجمه زهرا كاظمي، دو فرضيه قابل طرح است:

الف: زمان ضرب‌ديدگي جمجمه پنجم تيرماه و حداكثر ۲۴ ساعت قبل از آن بوده است.

ب: زمان ضرب‌ديدگي جمجمه، پنجم تيرماه و حداكثر ۱۲ ساعت قبل از آن بوده است.

بدین ترتیب ضروري است تمامی کسانی که در محدوده‌هاي زمانی فوق با نامبرده در ارتباط بوده‌اند شناسايي شوند و مورد تحقيق قرار گیرند.

- پیشنهادها:

کمیته با عنایت به بررسی اسناد و مدارك و دریافت گزارش‌هاي مكتوب و شفاهي از دستگاه‌هاي ذيربط (دانسرای عمومي و انقلاب تهران، ناجا و وزارت اطلاعات) و با توجه به اوضاع و احوال حاکم بر پرونده و نظر به پرسش‌هاي افکار عمومي داخلي و خارجي، پیشنهادهاي زیر را ارایه مي‌نماید:

الف: ارجاع پرونده به قوه‌ي قضاييه و تعيين بازپرس ویژه و مستقل به منظور شناسايي مسوول يا مسوولان اصلي حادثه؛

ب: اطلاع‌رسانی سریع به افکار عمومي؛

ج: تدوين و به کارگيري شیوه‌هاي مناسب براي ارتقای کیفیت نگه‌داري متهمان به‌ویژه خبرنگاران در مدت بازداشت؛

- ملاحظات:

۱- خانم كاظمي از ابتدای بازداشت تا آخر، از خوردن غذا امتناع مي‌ورزیده و فقط آب مي‌آشامیده است.

- ۲- وی در مراحل مختلف بازداشت، به سوالات، پاسخ‌های نامربوط می‌داده و از ارایه هرگونه پاسخ شفاف طفره می‌رفته است.
- ۳- در تاریخ ۸۲/۴/۱۵ از سوی قاضی پرونده با قید وثیقه پنج میلیون تومانی آزاد می‌شود و در محل همین بیمارستان در اختیار خانواده‌اش قرار می‌گیرد.
- ۴- رفتارهای غیرطبیعی، جسورانه و پرخاشگرانه‌ی او در مدت بازداشت از سوی هر سه نهاد ذی‌ربط تایید شده است.
- ۵- هنگامی که در اختیار ناجا بوده است، جز اظهار ناراحتی به خاطر برخوردهای تنبیهی ماموران مراقب او در شب اول اقامت در بازداشتگاه، ناراحتی دیگری گزارش نشده است.
- والسلام ۱۳۸۲/۴/۲۸
- علی یونس، وزیر اطلاعات
عبدالواحد موسوی لاری، وزیر کشور
اسماعیل شوشتری، وزیر دادگستری
احمد مسجدجامعی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
مسعود پزشکیان، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

صدام از ظهور تا سقوط

روزنامه اعتماد - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

هر دو افسر ارتشی، شادمان و خرم از پیروزی، بر اریکه‌های متزلزل خود نشستند. آن دو افسر که از آنان مانند انبر و چنگک برای گرفتن و بیرون انداختن عارف کوچک و دارودسته‌اش استفاده شد، مردانی بسیار گیج، سرگشته و کم‌تجربه بودند که نفهمیدند آلت دست بعثی‌ها شده‌اند که گرگ باران‌دیده بودند. کودتا به قدری سهل و آرام انجام گرفته بود که وقتی سفیر عراق در تهران به وزارت امور خارجه فرا خوانده شد، در قبال پرسش مقامات وزارت امور خارجه ایران، پاسخ داد دگرگونی کوچک و ساده‌بپی در ساختار دولت عراق انجام شده و هیچ واقعه تازه‌بپی به وقوع نپیوسته است. (کیهان سال) اما احمد حسن البکر و صدام می‌خواستند هرچه زودتر از شر ژنرال داود و کلنل نایف آسوده شوند. از نظر احمد حسن البکر بویژه از دیدگاه صدام آنان سگهای دست‌آموزی به شمار می‌آمدند که وظیفه خود را به خوبی انجام داده بودند و حضورشان در راس دولت عراق دیگر ضرورتی نداشت. در حقیقت، آن دو «پرزرواتیو» مستعملی بودند که دیگر علت وجودی نداشتند و وجود آنان سدی در راه‌جاه‌طلبی فزاینده صدام تلقی می‌شد. احمد حسن البکر که هرچه بود از پسر عم خود نجیب‌تر و متواضع‌تر بود، زیر بار نمی‌رفت که نایف داود به این سرعت بر کنار شود، اما صدام که کینه افسران عراق را که بار قبل با جمع شدن به دور عارف و زدودن حزب بعث زمامداری حزب بعث را پنج سال به تعویق افکنده بودند، به دل داشت و مدارا با ژنرال و کلنل تیره‌بخت را روا ندید. صدام خود، با پروپی و وفاحت، پذیرفت که عذر آنان را بخواهد اما احمد حسن البکر از وی قول گرفت که عجات‌تاص به جان آن دو آلت دست کاری نداشته باشد. صدام قول داد آن دو را نکشد، اما از احمد حسن البکر خواست نحوه راندن دو میهمان ناخوانده و تحمیلی را به خود او واگذارد. او کودتای دوم را برای زمانی گذاشت که داود، وزیر دفاع، به اردن رفته بود. پس از تنها 13 روز، کودتاگران واقعی و پشت پرده که احمد حسن البکر در راس آنان بود، در صحنه ظاهر شدند. آورده‌اند که صدام حسین پیشاپیش دهها تن، ناگهان وارد اتاق کار نخست‌وزیر عبدالرزاق نایف شد و خطاب به او فریاد زد: «پاشو! پاشو! حالا برای من آدم شده‌بپی؟!» نایف که صدام را به خوبی می‌شناخت از جا برخاست و گفت: «چه خبر است دوست عزیز؟ چه روی داده است؟» صدام کلت خود را روی شکم او گذاشت و فریاد زد: «برای ما نخست‌وزیر شده‌بپی! پاشو، گورت را گم کن! تو بیخود اینجا هستی، ما کودتا نکردیم که حرامزاده‌بپی مثل تو را نخست‌وزیر کنیم!» سپس چند سیلی محکم بر صورت عبدالرزاق نایف زد و دستور داد او را توقیف کنند و به زندان ببرند. با وزیر دفاع نیز بهتر از این رفتار نشد، اما بخت یارش بود که در اردن به سر می‌برد و از همانجا به تبعید ابدي رفت. يك ساعت بعد نایف را سوار هواپیما کردند و او را نیز به تهران فرستادند. اما به داود که او را بازنشسته کرده بودند، اجازه دادند از اردن به بیروت بروند. چندی بعد، هم نایف و هم داود به وضعی مشکوک جان سپردند. دولت بعثی زندان سیاسی نقره‌السلیمان را به ظاهر تعطیل و زندانیان محبوس در آنجا را آزاد کرده اما طولی نکشید که زیر نظر و با مباشرت مستقیم صدام حسین، زندان قصر النهایه یا قصر الرحاب جایگزین نقره‌السلیمان شد.

صدام از ظهور تا سقوط

خسرو معتصم - روزنامه اعتماد - دوشنبه 30 تیر 1382 - 21 ژوئیه 2003

احزاب کمونیست و چپگرا و دموکراتیک ملی هنوز ماهیت قبیله‌بپی تکریتی‌ها را نمی‌شناختند و با خوش‌باوری در انتظار فرارسیدن روز میوه‌چینی از درخت قدرت بودند. اما صدام که اکنون طایفه و قبیله‌اش را از تکریت به بغداد فراخوانده بود، نیک می‌دانست که آینده چه در بر دارد. او برای حفظ اریکه قدرت، چگونه باید یکایک رقیبان زودباور و از خودراضی را از میدان به در کند. با گذشت بیش از 35 سال از کودتای 17 ژوئیه 1968 و آنچه در این مدت طولانی در عراق گذشته است و استقرار رژیم دیکتاتوری الیگارشی توتالیتر عقب مانده و ارتجاعی در خلال این مدت، اکنون این پرسش مطرح می‌شود که چرا بعثی‌ها در عراق کودتا کردند و اساساً چرا و چگونه در عراق کودتا می‌شد؟ چرا در عراق کودتا می‌شد؟ پاسخ به این پرسش چندان آسان نیست اما شاید بتوان گفت دموکراسی در عراق هرگز

ریشه ندوانده و قوامی نگرفته است و حتی در دوران رژیم سلطنتی، با آنکه پارلمان در میان بوده و نمایندگان و مطبوعات و احزاب بطور نسبی وجود داشتند، حکومت عراق همچنان به صورت قبیله‌ی و فتودالی اداره می‌شده است. چه نیک گفته است آن مسافر ایرانی مقیم عراق که 24 سال از زندگی‌اش را در آنجا سپری کرده است: «اگر به تاریخ این سرزمین نظری گذرا بیندازیم، ملاحظه خواهیم کرد که از اوایل ظهور اسلام تا به حال این کشور صحنه نزاع و جنگ و طغیان و شورش بوده است. حاکم ظالم و عادل هر دو از این ملک جان سالم به در نبرده‌اند.» «در عراق این مثل را می‌زنند که اسکندر مقدونی، پس از تصرف عراق، از دست اهل عراق خیلی در زحمت بود، چون چند نفر از سردارانش به دست مردم مزوپوتامیا را کوچ داده و عده‌ی را از یونان برای سکوت به «میان‌رودان» بیاورم. من تصمیم دارم مردم مزوپوتامیا را کوچ داده و عده‌ی را از یونان برای سکوت به «میان‌رودان» بیاورم. استاد او در جواب نوشت با این تصمیم موافق نیستم، چون بعد از بیست سال آنها نیز خلق و خوی مردم میان‌رودان را پیدا خواهند کرد.»

صدری‌ها، نگاهی از درون

ترجمه: حسن آذری- بازتاب - یکشنبه 29 تیر 1382 - 20 ژوئیه 2003

روزنامه فرامنطقه‌ای «الحیات» در سلسله گزارش‌های مفصلی، پیشینه، وضعیت فعلی و آینده شیعیان عراق را مورد بررسی قرار داده است.

این گزارش‌ها که با محور قرار دادن جریان صدری‌ها - به ویژه مقتدی صدر - تهیه شده، حاوی اطلاعات جالب توجه و ارزشمندی است که بعضاً برای نخستین بار، منتشر می‌شود.

بدیهی است که گردانندگان «الحیات» به خاطر تعصبات عربی و برخی ملاحظات، جریان صدری‌ها را به دیگر جریان‌های شیعی که عمدتاً ارتباط بیشتری با ایران دارند، ترجیح می‌دهند که این گرایش، در برخی از قسمت‌های گزارش، کاملاً محسوس است؛ اما این امر، از اهمیت و جذابیت گزارش نکاسته است.

«بازتاب» با توجه به اهمیت مسایل عراق و تأثیر آنها بر سرنوشت کشور و با توجه به ویژگی‌های این گزارش، در نظر دارد، ترجمه همه قسمت‌های آن را به صورت کامل منتشر کند. بخش اول این گزارش در ادامه می‌آید؛

پس از سقوط رژیم صدام مقتدی صدر و جریان وابسته به او به صورت گسترده‌ای بر سر زبان‌ها افتاد. به عبارت دیگر، گروه صدر پس از سقوط صدام به تکاپو افتادند تا در عراق آینده، نقش به‌سزایی داشته باشند؛ چیزی که همه احزاب و جریان‌های مختلف، برای آن سخت در تلاش هستند. مقتدی صدر و جریان موسوم به «حوزه دینی سخنگو» - نامی که طرفداران این جوان 30 ساله بر خودشان اطلاق کردند - در شهری نزدیک بغداد با عنوان «مدینه الصدر» که اکنون «مدینه الثورة» نامیده می‌شود، از فردای سقوط صدام، فعالیت خود را آغاز کردند، چرا که همچون احزاب و گروه‌های دیگر شیعه عراق در طول زمامداری صدام، در خفقان شدید بودند و اکنون می‌خواهند در خلا قدرت عراق، جای پای برای خود در دولت آینده پیدا کنند.

«مدینه الثورة» با نام قدیمی «صدام سیتی»، بیش از یک‌سوم جمعیت بغداد را در خود جای داده و جمعیت آن بین 2 الی 2/5 میلیون نفر که تماماً شیعه مذهب هستند، در نوسان است. این گروه در اواسط نیمه دوم قرن گذشته به وسیله رژیم صدام به جنوب عراق رانده و شماری از آنان، نیز به بخش کردنشین در شمال عراق تبعید شدند.

«مدینه الثورة» هرچند از مناطق و شهرهای سنتی در عراق به شمار نمی‌آید، ولی یکی از شهرهایی است که در طول سالها به ویژه پس از تبعید شیعیان به این منطقه، کانون توجه حوزه‌های دینی قرار گرفته است.

در دهه 40 قرن گذشته یعنی در دوران نظام پادشاهی، ساکنان بغداد این منطقه را «خلف السد» نامگذاری کردند که چندان از لحاظ ساخت و ساز، چهره شهر به خود نگرفته بود تا اینکه عبدالکریم قاسم از قدرت خلع شد و به توسعه این شهر همت گماشت و مهاجران شیعه را - که عمدتاً از عشایر جنوب بودند - در آن سکنی داد. سرانجام این شهر، رنگ و بوی غربی گرفت و شهرسازی در این منطقه، بر اساس معماری شهرهای آمریکا نظیر نیویورک، شکل گرفت.

اکنون پس از سقوط رژیم صدام، این شهر، شهر مقتدی صدر - فرزند علامه محمدصادق صدر که در سال 1999 در شهر نجف ترور شد - نام گرفته است.

در کنار تقسیمات قبیله‌ای و سیاسی این شهر، آنچه بیشتر مورد توجه قرار گرفته، پدیده مقتدی صدر، روحانی جوان و 30 ساله است که حضور ناگهانی ایشان در سلك مراجع تا حدودی خطر جدی برای علمای بزرگ شیعه به شمار می‌رود. البته آنگونه که از افکار و فعالیت‌های وی پیداست، این است که شخص صدر و پیروانش تا حدودی، افراطی و اصولگرا هستند.

در روزگاری که عشایر شیعه در بغداد زندگی می‌کردند یا به این منطقه رانده شدند، مجاز نبودند تا بر اساس اصول و عقاید عشایری خود فعالیت کنند. آنان به اجبار از سوی رژیم حزب بعث تحت نظر بودند، اما با رفتن به «مدینه الثورة» این فرصت برای آنان فراهم شد که در زندگی، کار، برخوردهای اجتماعی، جنگ و ازدواج بر اساس سنت‌های عشایری خود عمل کنند.

شیعیان جنوب عراق، در دهه چهلیم میلادی بنا به دلایلی، همچون فرار از نظام اقطاعی کشاورزی (فتودالیسم) بیشتر به شهر «مدینه الثورة» مهاجرت کردند که در دهه 50 و 60، مهاجرت از بغداد به دلیل افزایش فشار مالکان و دریافت دستمزد ارزان به مناطق اطراف گسترش یافت.

در آغاز مهاجرت، مهاجران شیعه در مناطق اطراف بغداد ساکن شدند و شهرهای جدید را تشکیل دادند تا اینکه عبدالکریم قاسم در پشت دیوارهای بغداد در دهه 60 میلادی، شهری را بنا نهاد و بر آن نام «مدینه الثوره» گذاشت و به دنبال آن، مهاجران شیعه شهر العماره، اهواز و شهرهای جنوبی و روستاهای اطراف، به ویژه عشایر را به این شهر انتقال داد (کاری که مردم، زندگی ساکت و آرام خود را در این شهر مدیون عبدالکریم قاسم می‌دانند و بیشتر ترجیح می‌دهند، این شهر را به نام وی، به دیگران بشناسانند).

قاسم این شهر را به شکل سه خیابان بزرگ و 79 بخش در مساحت 20 کیلومتر مربع بنا نهاد و خیابان‌های اصلی و کوچه‌ها را با ارقام مشخص کرد. این تقسیمات تاکنون باقی مانده است، ولی افزایش جمعیت و گسترده شدن آن، این شهر را تا حدودی از بافت قدیمی خارج ساخته است. با این اوصاف هنوز افکار زندگی روستایی بر فرهنگ این شهر غالب است و ساخت خانه‌ها از گل و سنگ می‌باشد. مردم در فقر مطلق به سر می‌برند و خیابان‌ها پر از گدایانی است که برای به دست آوردن لقمه نانی به تكدی‌گری روی آورده‌اند.

این فقر، به بی‌توجهی حکومت 27 ساله حزب بعث، رژیم صدام حسین، به طبقات شیعه مذهب برمی‌گردد. مردم در این شهر با لباس عشایری رفت‌وآمد می‌کنند، زنان پشت سر مردها با لباس‌های عربی مشکلی، در حالی که کیسه‌هایی از مواد غذایی و امکانات اولیه زندگی را بر دوش حمل می‌کنند به راه می‌افتند، خبری از شهرداری و سازمان‌های بهداشتی و پزشکی نیست و خیابان‌ها پر از لجنزار و آشغال است؛ که همین امر بارها موجب شیوع بیماری‌های واگیر عمومی شده است. این اواخر مشکل دیگری هم به این شهر اضافه شده و آن این بود که سرقت از اموال عمومی، به وفور افزایش یافته و دزدان پس از سرقت اموال عمومی آنها را در خیابان‌های این شهر به فروش می‌رسانند و اگر کسی مدعی آن اموال شود، مرگ او حتمی است.

از سوی دیگر سران رژیم سابق، هیچ جای این شهر را خالی از شعار و اسامی خود نکرده‌اند، بلکه بر کوچه‌ها، خیابان‌ها و محلات، نام‌های حزب بعث را گذاشتند. از دیگر امکانات معیشتی که رژیم بعث وارد زندگی مردم در «الثوره» کرده، فروش ماشین‌های اسقاطی نظامی از طریق مزایده علنی است، به طوری که ساکنان شهر این ماشین‌ها را می‌خرند و به وسیله نقلیه شخصی تبدیل می‌کنند. کار حمل و نقل کودکان، زنان، مردان حتی چارپایان و پرندگان به وسیله ماشین‌های رویاز ساخت روسیه، انجام می‌شود. مردم آنقدر غرق در زندگی فقیرانه خود هستند که کسی گذر زمان را احساس نمی‌کند.

آنها در زندگی خود با هیچ‌کس رقابت نمی‌کنند و این همان چیزی بود که رژیم سابق می‌خواست. این امر تنها شهر «الثوره» را شامل نمی‌شد، چرا که مردم عراق در پرتو يك رژیم نظامی و امنیتی به سر می‌بردند. در بیشتر شهرها، نوع پوشش تغییر کرده بود و مردم لباس‌های غربی می‌پوشیدند، اما در بغداد به ویژه در دو دهه اخیر، نظام قبیله‌ای بر آن حاکم شده بود، حضور شیوخ عشایر، مقلدان و اتباع آنها با لباس‌های اشرافی در هتل‌های بزرگ و خیابان‌های مهم این شهر، امری عادی شده بود. در یکی از نوار فیلم‌هایی که به تازگی در بغداد پخش شده است، جشن‌های عیدی (پسر صدام) را به تصویر کشیده که در آن مردها با لباس عشایری و زنها با لباس‌های کوتاه و با رنگ و بوی غربی در حال رقص و پایکوبی با موسیقی غربی هستند؛ بیشتر آنها شیوخ شهر «الثوره» هستند که برای نشست‌های سیاسی و غیره با دیگر شیوخ قبایل در هتل مشهور بغداد به نام «شرایتون» دور هم جمع می‌شوند.

حزب بعث آنقدر فشارهای تبلیغاتی خود را بر شهرها و محله‌های شیعه‌نشین افزایش داده بود که هیچ‌کس جرأت نداشت، خبر کشته شدن فرزندان و بستگان خود را به دست سربازان این رژیم اعلام کند. بر در و دیوار شهر، تنها نام حزب بعث و شعارهایی در تمجید از صدام و اعضای ارشد حزب بعث بود. حتی همانگونه که گفته شد، اسم خیابان‌ها و کوچه‌ها بعثی بودند، اما پس از سقوط رژیم، تابلوهای این شهر به ذکر قربانیان حکومت 27 ساله صدام مزین شده و اکنون خانواده‌ها برای عزیزان از دست رفته خود، مراسم عزا و ماتم می‌گیرند، چرا که تا آن روز کسی نمی‌توانست حتی در خانه‌اش بر مرگ فرزند، پدر یا مادرش گریه کند و تنها به آنها اجازه داده می‌شد، پارچه سیاهی در ابعاد مشخص بر سر در منزل به عنوان عزا نصب کنند و از برپایی مراسم عزاداری سوم، هفت، چهلم مردگان خبری نبود.

اگر تا آن روز از برگزاری مراسم نماز جماعت در این شهر خبری نبود، اما امروز مردم پرشتاب به دنبال مساجد و محل برگزاری نماز جماعت هستند. در مسیر راه، به گروه 20 نفری برخورد می‌کنیم که لباس‌های عربی (دشداشه) سفید بر تن کرده و روانه مسجد «القرب» می‌شوند؛ مسجدی که از زمان ساخت، نماز جماعت به خود ندیده بود. در سوی دیگر مردی با لباس عشایری دیده می‌شود که تعدادی زن - در حالی که بالاپوش‌های سیاه بر تن کرده‌اند - پشت سر او حرکت می‌کنند تا خود را به بازار «القرب» برسانند.

مردم در «الثوره» از شرع و فقه سخن می‌گویند، تقریباً بدون استثنا عباراتی نظیر حوزه دینی، اولیا و معصومین و سادات موسوی و جملاتی از مفاتیح شیعه می‌شنوند. مسأله تقلید به شدت در میان مردم شایع شده و مردم به دنبال این هستند که از چه کسی تقلید کنند؛ صدر یا سیستانی، یعنی مردم بین دو فرد با روبه‌ای هم‌عرض قرار گرفتند. مثلاً در لبنان تنها سؤال می‌شود که مقلد سیدحسن

نصرالله (رهبر حزب الله) هستي يا نه، اما مردم اين شهر به راحتی نمي‌توانند، از کنار اسم صدر يا سيستاني بگذرند.

فرزند شيخ التمام در شهر «الثوره» مي‌گويد، ما مقلد شهيد ثاني هستيم و بيشتر افراد قبيله ما از ايشان تقليد مي‌کنند.

مسأله مرجعيت و تقليد عميقا در دل شيعيان عراق به ويژه مردم شهر «الثوره» ريشه دوانيده است. کارمند هتل «الرحيم» که از ساکنان «الثوره» است مي‌گويد و او برادرانش از آيت الله سيستاني تقليد مي‌کنند به همين خاطر چون صاحب هتل از مقلدان صدر بود و ارتباط نزديکي با عدي (پسر صدام) داشت، بر من فشار مي‌آوردند و حتي بارها مرا از کار برکنار کردند که از تقليد سيستاني دست بردارم. بيشتر ساکنان «الثوره» از منطقه العماره در جنوب عراق و قبيله «الدراحي» هستند که هزاران نفر از اين قبيله به اين شهر رانده و در آنجا به ده طايفه تقسيم شدند و براي هر طايفه يك شيخ کل انتخاب کردند.

شيخ قبيله «الدفافه» درباره تقسيمات قبيله‌اي «الثوره» مي‌گويد، يك امارت به قبيله کل، عشيره و بعد خانواده، سپس خانه و نهايتا به طايفه تقسيم مي‌شود (در برخي از مناطق معمولا طايفه پيش از خانه مي‌آيد).

علاوه بر آن براي هر کدام از اين خانواده‌ها، رييسي انتخاب مي‌کردند که اين رييس به ترتيب جد بزرگ، پدر، فرزند بزرگ و فرزند کوچک‌تر انتخاب مي‌شدند.

وي در ادامه مي‌گويد: ما جزيي از طايفه دفاعي بوديم، سپس از هم جدا شديم و خانواده و طايفه جداگانه‌اي را تشكيل داديم، چرا که تعداد قبيله ما زياد شد و به تبع آن مشکلات عديده‌اي فراروي ما قرار گرفت.

در ده سال اخير، نظام عراقي، عرصه را براي عشاير بازتر گذاشت و از آنها خواست تا بدون هيچ گونه مشکلي بر اساس اصول و عقايد حاکم بر نظام عشيره‌اي يا قبيله‌اي زندگي کنند و از آن زمان به بعد، ارزش‌هاي عشيره به يکي از بارزترين منظومه‌هاي ارزشي نظام قبيله‌اي در اين شهر تبديل شد.

صدام حسين در اواخر حکومتش به خوبي از شيوخ قبائل استقبال مي‌کرد و القابي براي آنان انتخاب مي‌کرد و به آنها اجازه مي‌داد تا در سايه نظام حزب بعث داراي قدرت نسبي باشند؛ يکي از وظائف شيخ‌هاي عشيره، حل و فصل نزاع‌هاي قبيله‌اي به ويژه در رابطه با قضيه ازدواج و طلاق در مسلك نظام عشايري بود. شيخ دفافه در اين باره مي‌گويد، بنا بر قانون عشاير، هرگاه قتل صورت مي‌گرفت، مي‌بايست اطرافيان قاتل دختر خود را به عقد يکي از افراد خانواده مقتول بدون مهریه يا وصول حق و حقوقي درمي‌آوردند. آنان از اين کار، دو هدف داشتند؛ اول اينکه از اين دختر کودکي متولد مي‌شد که درواقع جبران خسارت براي خانواده مقتول و به طور کلي قبيله بود، درثاني موجب کاهش تنش ميان قبائل و خاموش کردن آتش انتقام‌جویانه آنان مي‌شد.

حضور عشاير جنوب در شهر «الثوره» تنها به بخش‌هاي کوچکي محدود نمي‌شد بلکه در همه بخش‌ها، قدرت را به دست گرفته بودند، اما روابط افراد عشيره هيچ‌گاه سست نشد، بلکه احترام و سلسله مراتب در ميان افراد عشيره و قبيله به خوبي حاکم شد.

در حالي که ساعت 5 بعدازظهر، صدای خرناس مردان از اتاق خواب شيخ عشيره بلند مي‌شود و همه به خواب رفته‌اند، شخص شيخ به ميان عشاير رفته تا مشکلات آنان را بررسي کند.

بنابراين مثلث روابط ميان نظام عراق، عشاير و حوزه علميه، به زودي در نبود رژيم حزب بعث، روز به روز در حال تقويت است، به ويژه اينکه اکنون اموال شيخ‌هاي قبيله هزينه نظام حزب بعث نمي‌شود، بلکه به شخص رييس قبيله و نهايتا خود قبيله تعلق مي‌گيرد.

بيشتر عشاير عراق، پس از فروپاشي حزب بعث به دليل علاقه‌اي که به حوزه محمداصادق صدر داشتند، به اين شهر هجوم آوردند، به ويژه اينکه پس از شهادت محمداصادق صدر، فرزند ايشان مقتدي صدر مدعي مقام مرجعيت شد و باعث شده تا حوزه علميه اين شهر پرفروغ باقي بماند. از سوي ديگر طرفداران محمداصادق صدر، مقتدي را مرجعي آگاه و توانا مي‌دانند و امروز تلاش مي‌کنند، تا از وي يك پايگاه محکم سياسي تشكيل دهند، هرچند که جريان صدر در درون خود با دو دستگي‌هاي روبرو شده است و برخي به فتوای محمد صادق صدر، خود را مقلد سيدکاظم حائري مي‌دانند و گروهی هم که از طرفداران افراطي صدي‌ها هستند، تقليد از هيچ ايراني را جايز نمي‌دانند.